

Konterings- og fordelingsvejledning for 2025

En vejledning til den fælles kontoplan
for de videregående
uddannelsesinstitutioner

Oktober 2024

Udgivet af

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Kontoret for Institutionsøkonomi

Team Formålsfordeling og Enhedsomkostninger (FE)

Haraldsgade 53

2100 København Ø

Tel.: 7231 7800

ufs@ufm.dk

www.ufm.dk

Indhold

Indledning	5
Om denne vejledning	5
Ændringer i vejledningen for 2025	6
 1. del: Bogføring af indtægter og omkostninger	 9
1.1 Art – statens kontoplan	10
1.2 Delregnskaber	21
1.3 Sted	25
1.4 Hovedformål	26
1.5 Omkostninger der vedrører flere hovedformål	37
 2. del: Opgørelse af omkostninger på delformål	 40
2.1 Fordeling af omkostninger på delformål indenfor hvert fagligt hovedformål	41
2.2 Fordeling af generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger på de faglige hovedformål	48
 3. del: Revision og rapportering	 49
3.1 Revision	50
3.2 Rapportering	51
 Bilag A: Omfattede institutioner	 52
 Bilag B: Lovgrundlag	 53
 Bilag C: Illustration af den samlede bogførings- og fordelingsproces	 56

Modelbilag	57
Bilag 1: Fordelingsmodel for uddannelsesomkostninger	57
Bilag 6-7: Fordelingsmodel for generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger	57

Indledning

Nedenfor finder du en kort introduktion til vejledningen og et resumé af de vigtigste ændringer i forhold til seneste version.

Om denne vejledning

Denne vejledning fastsætter regler for kontering og fordeling af indtægter og omkostninger på de videregående uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet. De omfattede institutioner fremgår af bilag A. Vejledningen er et supplement til de allerede gældende regler og vejledninger på økonomiområdet: Finansministeriets budgetvejledning og Økonomistyrelsens Økonomisk administrative vejledning (ØAV).

De videregående uddannelsesinstitutioner skal løbende kontere indtægter og omkostninger i deres regnskabssystemer på de fire obligatoriske dimensioner art, delregnskab, sted og hovedformål. Den enkelte institution kan vælge at anvende alias, projektstyring, præformålskontering eller andre dokumenterbare metoder mv. således, at konteringen sker efter de angivne retningslinjer beskrevet i Bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, Finansministeriets budgetvejledning, Økonomisk administrativ vejledning og Konterings- og fordelingsvejledningen.

Konterings- og fordelingsvejledningens mål er at sikre regnskabsmæssig sammenlignelighed på tværs af institutionerne via et så ensartet og korrekt datagrundlag som muligt - herunder til brug for beregning af enhedsomkostninger for uddannelser på tværs af sektoren.

Denne vejledning er en udmøntning af anbefalingerne i 'Udvalgsrapport for fælles kon-toplan på de videregående uddannelsesinstitutioner', 2018, som kan læses her:

[Udvalgsrapport \(ufm.dk\)](https://ufm.dk)

Konterings- og fordelingsvejledningen er delt op i tre dele:

- Del 1 omhandler retningslinjer for bogføring af indtægter og omkostninger på de 4 obligatoriske dimensioner art, delregnskab, sted og hovedformål, jf. kapitel 1.1-1.5
- Del 2 omhandler opgørelse af omkostninger fordelt på delformål indenfor de enkelte faglige hovedformål, jf. kapitel 2.1-2.2. En opgørelse som foregår udenfor regnskabs-systemet efter årsafslutningen. Institutionerne kan dog også vælge helt eller delvist at bogføre omkostninger løbende på delformål. I så fald vil del 2 kunne bruges på fordeling af de omkostninger, der ikke er bogført
- Del 3 omhandler retningslinjer for revision og rapportering, jf. kapitel 3.1-3.2

Vejledningen udgives årligt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen den 1. oktober og gælder for det følgende regnskabsår. Del 2 gælder dog for indeværende regnskabsår, da denne del ikke omhandler krav til bogføringen, men kun fordeling og rapportering af regnskabsdata for 2024, som foretages i foråret 2025.

Institutionerne er frit stillet til at implementere eventuelle ændringer, når vejledningen foreligger.

Ændringer i vejledningen for 2025

Dette afsnit opsummerer de vigtigste områder, hvor vejledningen for 2025 adskiller sig fra den tidligere version af vejledningen.

Generelt

Der er foretaget forholdsvis få ændringer. Tilpasninger sker overvejende som følge af input fra ERFA-møder og workshops med institutionerne. Der er ligeledes foretaget enkelte mindre sproglige og redaktionelle tilpasninger og præciseringer.

Navngivning og tilpasning af bilag

Navngivningen af bilag er ændret således, at mindre bilag, der indgår i KfV'en, har fået bogstaver, mens større bilag, der ligger som selvstændige dokumenter, har numre.

Opgørelse af uddannelsesomkostninger på delformål har hidtil været fordelt på to bilag, mens følgeomkostninger (generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger) var samlet i et bilag. Uddannelsesbilagene er nu samlet og benævnt bilag 1, mens følgeomkostningerne fortsat er samlet i et bilag og nu benævnt bilag 6-7. Begge bilag ligger på styrelsens hjemmeside. Bilagsnummereringen peger på de relevante hovedformåls-numre.

Bilag C er nyt og rummer en grafisk illustration af den samlede proces fra bogføring over fordeling til beregning af enhedsomkostninger.

Kapitel 1.1 – Art

Det er tilføjet i afsnit 1.1.2.3, at man ved håndtering af kompetencemidler kan udelade balancedelen af den anbefalede bogføring og kun driftsføre indtægter og omkostninger.

Der er indført et nyt afsnit 1.1.2.4, der præciserer kontering af tab og gevinst på værdipapirer.

I afsnit 1.1.2.5 er der indføjet en anbefalet bogføring af indtægter og omkostninger i forbindelse med administrative fællesskaber.

Der er i afsnit 1.1.2.6 angivet konkrete arter til brug for indtægtsføring af anlægsdonationer, hvis institutionen har dispensation til at bogføre afskrivninger og neutralisering brutto.

I afsnit 1.1.2.7 om fordelingsarterne 33.10/43.10 er det præciseret at afsnittet både gælder administrationsbidrag og overhead.

Der er i afsnit 1.1.2.9, Øvrige forhold, indskrevet en ændring mht. kontering af afledte finansielle instrumenter. Ændringen skyldes, at institutioner, der får kontoplanen automatisk fra SKS, ikke kunne bruge den hidtidige løsning.

Kapitel 1.2 – Delregnskab

I kapitlet om delregnskaber er der foretaget enkelte sproglige opdateringer, ligesom de angivne eksempler er opdaterede.

Kapitel 1.4 – Hovedformål

I afsnit 1.4.2 er det præciseret, at udbetaling af feriepenge og sociale bidrag følger medarbejderens lønkontering.

I afsnit 1.4.3 er det præciseret, at overhead- og administrationsomkostninger på delregnskaberne 90, 95 og 97 skal konteres med samme formål på indtægts- og omkostningssiden og således kan formålskonteres med samme formål som de faglige omkostninger.

I afsnit 1.4.8 er der tilføjet, at myndighedsbetjening, der ligger udenfor rammeaftaler baseret på finansloven og tillægsaftaler hertil, både kan være indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter.

Navnet på hovedformål 5 (afsnit 1.4.9) er ændret til "Boligformål", så det bedre afspejler de delformål, der indgår – se også nedenfor om delformål.

I afsnit 1.4.10 er der sket præciseringer af kontering af medarbejderrelateret it/tele-udstyr, regulering af feriepengeforpligtigelsen og administrative fællesskaber. Sondringen mellem GFO og formålsrettet administration er ligeledes præciseret – det er tydeliggjort, at al projektrelateret administration er dedikeret de pågældende faglige hovedformål (eller bygningsformålet) og henføres hertil.

Teksten om den administrative del af bygningsdriften i afsnit 1.4.11 er foldet ud.

Kapitel 1.6 - Delformål

Der er oprettet et nyt delformål, hvor omkostninger ifm. reservation af værelser til studerende og gæsteforskere (tomgangsleje mv. med hjemmel i tekstanmærkning 109) kan placeres.

Kapitel 2.1 - Fordeling af omkostninger på delformål indenfor hvert fagligt hovedformål

På baggrund af erfaringer fra de to første indberetninger af data på delformål er afsnit 2.1.2 om justering omkostningsbasen præciseret.

Det er ligeledes præciseret, at det kun er indtægter fra salgssteder i budgetvejledningens forstand, der kan modregnes i omkostningerne til salgsstederne.

1. del: Bogføring af indtægter og omkostninger

I denne del af vejledningen gennemgås de 4 obligatoriske dimensioner art, delregnskab, sted og hovedformål og reglerne for bogføring på disse dimensioner.

Omkostninger, der kun vedrører ét hovedformål, skal bogføres løbende.

Omkostninger, der vedrører flere hovedformål, kan ligeledes bogføres løbende via split-kontering eller på anden vis, men kan også opsamles på det mest dækkende hovedformål eller på fordelingsformålet 8 til senere fordeling og bogføring inden årsafslutning. Håndtering af omkostninger, der vedrører flere hovedformål, behandles nærmere i kapitel 1.5.

1.1 Art – statens kontoplan

Dette kapitel indeholder dels et generelt afsnit om statens kontoplan og dels et afsnit om særbestemmelser for de videregående uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet for anvendelsen af konkrete arter.

De videregående uddannelsesinstitutioner skal løbende registrere driftsposteringer på artsdimensionen, der udgøres af statens kontoplan. Dette skal ske i overensstemmelse med Økonomistyrelsens Økonomisk Administrativ Vejledning (ØAV) samt retningslinjer i nærværende vejledning. Kravet om anvendelse af statens kontoplan omfatter kun registreringer i resultatopgørelsen, men det anbefales, at kontoplanen ligeledes anvendes for registreringer i balancen.

Statens kontoplan offentliggøres og vedligeholdes af Økonomistyrelsen, og den gældende version kan findes på:

[Kontoplan \(oes.dk\)](https://oes.dk)

Af linket fremgår ligeledes den komplette konteringsvejledning for statens kontoplan.

1.1.1 Generelt om statens kontoplan

Statens kontoplan er bygget op om fire obligatoriske cifre, og omfatter både resultatopgørelsen og balancen. I tillæg til de fire obligatoriske cifre er det muligt at benytte yderligere institutionsspecifikke cifre (fri specifikation).

Ciffer	Anvendelse
1.-2. ciffer	Standardkonto: Dette niveau anvendes ved indrapportering til finansloven og afrapportering i statsregnskabet (for institutioner der indgår i statsregnskabet).
3.-4. ciffer	Specifikation: Dette niveau anvendes til en specifikation af den enkelte standardkonto. Eksempelvis vil varekøb på dette niveau blive opdelt på rejser og befordring, repræsentation osv.
5.-10. ciffer	Fri specifikation: Dette niveau anvendes til fri specifikation. Det vil således være muligt at specificere i henhold til institutionsspecifikke behov.

De videregående uddannelsesinstitutioner skal årligt som minimum afrapportere til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på de fire første cifre.

1.1.2 Særbestemmelser og præciseringer

Dette afsnit indeholder en gennemgang af områder, hvor artskonteringen enten adskiller sig fra regelsættet vedrørende statens kontoplan på Økonomistyrelsens hjemmeside eller, hvor der er behov for præcisering.

1.1.2.1 Samhandel med stat, kommuner og andre selvejere

Selvejesektoren skal ikke bruge de særlige statslige arter til samhandel med stat, kommune og andre selvejere. I stedet anvendes de relevante artskonti.

Data vedrørende samhandlen opgøres i stedet en gang årligt og leveres til styrelsen, som samlet leverer disse data til Danmarks Statistik, der skal bruge dem i forbindelse med udarbejdelsen af nationalregnskabet.

1.1.2.2 Indtægter

Driftstilskud fra staten

Driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen skal indtægtsføres på konto 10.11 (Bevilling - Finansloven mv.).

Det anbefales at anvende nedenstående specifikationer til de forskellige tilskud:

- 10110xxx (Uddannelsestilskud, heltidsuddannelse)
- 10111xxx (Uddannelsestilskud, deltidsuddannelse/åben udd.)
- 10112xxx (Uddannelsestilskud fra BUVM)
- 10113xxx (Tilskud til øvrige formål)
- 10114xxx (Tilskud til forskning og udvikling)
- 10115xxx (Tilskud til forskningsbaseret myndighedsbetjening)
- 10116xxx (Tilskud til kostafdeling)
- 10117xxx (Særlige tilskud)

Disse specifikationer vil være indarbejdet i kontoskemaerne til årsrapporten og kan således understøtte opstillingen af note 1 til årsrapporten.

Fejl i udbetalte statstilskud

Har institutionen ved en fejl modtaget for lidt eller for meget tilskud i forhold til det faktiske aktivitetsniveau, bogføres afvigelsen på balancekontoen 61.74, Mellemregning mellem staten og selvejende institutioner. Et tilgodehavende bogføres debet på 61.74 og kredit på relevant tilskudskonto (10.11.xxxx), mens et skyldigt beløb bogføres kredit på 61.74 og debet på relevant tilskudskonto (10.11.xxxx). Bogføring af for meget eller for lidt udbetalt tilskud kan kun ske efter aftale med styrelsen.

Projekttilskud og overførselsindtægter

Andre tilskud, projektindtægter mv. indtægtsføres primært på:

- 31.xx Overførselsindtægter fra EU og øvrige udland¹
 - 31.40 Forskning og udvikling (generelt)
 - 31.50 Undervisning mv.
- 34.10 Danske statslige og private overførsler

Partnerbevillinger – indtægtsførsel

Ved partnerbevillinger skal både leadpartneren/koordinator og partnerne anvende samme art ved indtægtsførsel.

¹ Kommer bevillingen fra en EU-institution, skal der indtægtsføres på relevant EU-art (31.15-31.55; se beskrivelse på ØAV). Kommer bevillingen fra et EU-land, men ikke fra en EU-institution, skal der indtægtsføres på 31.80 (Overførsler fra EU-lande). Kommer bevillingen fra et land udenfor EU, skal der indtægtsføres på 31.90 (Udland i øvrigt). Endelig skal midler fra Grønland og Færøerne indtægtsføres på 31.10. Midler modtaget fra danske myndigheder og fonde mv. skal indtægtsføres på art 34.10 (Øvrige overførselsindtægter). Dette gælder også, hvis en dansk myndighed fordeler EU-midler.

Hvis det er et EU-finansieret projekt, skal partnerne således anvende samme EU-art som lead-partneren ved den løbende indtægtsførsel, f.eks. 31.40.

Hvis midlerne kommer fra et EU-land, men ikke fra en EU-institution, skal lead og partnere anvende 31.80 ved indtægtsførsel.

Hvis det er midler modtaget fra danske myndigheder eller fonde, skal begge indtægtsføre på 34.10.

Modtagelse af gaver

Økonomistyrelsen har tilkendegivet, at ved gaver hvortil der ikke er knyttet betingelser om brug af midlerne eller regnskabsaflæggelse (f.eks. ved arvede beløb), kan hele beløbet indtægtsføres under den almindelige virksomhed (delregnskab 10). Det kan ske på art 21.10, Øvrige indtægter.

Gaver eller donationer med et specifikt formål eller krav om regnskabsaflæggelse føres under tilskudsfinansierede aktiviteter (delregnskab 97) eller som tilskudsfinansieret forskning (delregnskab 95) og krediteres på relevant projekt på 93.41 Igangværende arbejde for fremmed regning. Se afsnittet om donationer for en komplet beskrivelse af håndteringen heraf.

Fra reglerne om modtagelse af gaver, der er defineret i BV 2.3.5 og 2.11.5.1, fremhæves at:

Modtagelse af gaver skal godkendes af UFM når:

- der til modtagelsen af en gave er knyttet vilkår, som pålægger institutionen særlige forpligtelser i relation til disponeringen over bevillingen eller hvor
- gaven har en værdi på 5 mio. kr. eller derover og udgør mere end 5 pct. af institutionens budgetterede bruttodriftsudgifter under den almindelige virksomhed

Godkendelse skal dog ikke ske, når gaven er til fuldt ud finansierede anskaffelser, som ikke påvirker institutionens omkostninger eller, hvis gaven vedrører en anskaffelse til anvendelse til ikke-kommercielle forskningsaktiviteter.

Flytning af driftstilskud

For de institutioner, der ønsker at ompostere, f.eks. taxametertilskud mellem steder eller formål (ikke delregnskab), kan dette gøres via konto 10.11, eksempelvis ved anvendelse af den frie specifikation til at oprette konti, hvorfra man hhv. sender midler ud fra og modtager på.

Deltagerbetaling

Indtægter fra deltagerbetaling til efter- og videreuddannelse efter lov om åben uddannelse eller universitetsloven (deltidsbekendtgørelsen), skal konteres på konto 13.11 (indtægter, alle afgifter og gebyrer).

Hvis rejser og forplejning er en integreret del af uddannelsen og faktureres som en del af deltagerbetalingen efter reglerne herfor, konteres den samlede deltagerbetaling på konto 13.11.

Indtægter fra udenlandske studerende, der betaler for ordinær uddannelse, eller fuld betaling for deltidsuddannelse eller åben uddannelse, (udenlandske selvbetalere), konteres ligeledes på konto 13.11.

Indtægter i forbindelse med øvrige kurser og tilknyttede ydelser som bøger og forplejning, bogføres på konto 11.80 (salg af varer, tjenester og leje).

Indtægter fra kommuners betaling for uddannelse under lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (rekvirenter)

Den del af indtægten fra kommuners betaling for uddannelse under lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (rekvirenter), som svarer til deltagerbetaling, skal konteres på konto 13.11. Den del af indtægten, der svarer til taxametertilskuddet, skal konteres på 11.80.

1.1.2.3 Omkostninger

Eksterne oplægsholdere/konsulenter

Omkostninger til eksterne oplægsholdere og lignende konteres, ligesom konsulenter, på konto 22.70 (Køb af tjenesteydelser i øvrigt).

Reservation af værelser

Betaling for reservation af værelser og betaling for ikke-udnyttede lejemål til brug for udvekslingsstuderendes og gæsteforskeres ophold i eksterne lejemål, jf. tekstanmærkning 109 til Finanslovens §19 konteres på konto 22.40 (Øvrige driftsaktiviteter).

Prioritetsgæld mv.

Omkostninger vedrørende prioritetsgæld, herunder stempelafgift, lånesagsgebyrer, kurtag og provision til bank eller realkreditinstitut, som ikke optages i hovedstolen, men er betaling for konkrete handlinger eller transaktioner, konteres på konto 22.70. Stempelafgifter skal dog konteres på konto 22.32.

Kompetencefonden

Ved håndtering af midler fra kompetencefonden er der først tale om modtagelse af tilsagn om tilskud. Nedenfor et forslag til komplet kontering.

1. Modtagelse af tilsagn om tilskud
Her skal der optages et tilgodehavende for de bindende tilsagn om at modtage et tilskud og en forpligtelse på, at det modtagne tilskud skal anvendes til et gennemføre en given aktivitet.

Der optages et tilgodehavende, som kan registreres (debiteres) på konto 61.40 Igangværende arbejder for fremmed regning – tilgodehavender (kompetencemidlerne). Forpligtelsen kan registreres (krediteres) på konto 93.41 Igangværende arbejder for fremmed regning – forpligtelse (forpligtelsen over for medarbejderne). Dette gøres, når der er modtaget svar fra Kompetencefonden om godkendelse af ansøgning om midler.

2. Afholdelse af udgifter
Når udgifterne, som kompetencemidlerne skal anvendes til, afholdes, registreres der på den relevante udgiftskonto samtidig med, at der registreres en tilsvarende indtægt herfor.

- Udgiftskontoen debiteres, mens kreditor eller den likvide konto krediteres.
- Herudover krediteres indtægtskontoen 21.10, hvor de modtagne tilskud skal registreres, mens konto 93.41 debiteres tilsvarende (kreditsaldoen for forpligtelsen udlignes, da forpligtelsen er indfriet).

3. Modtagelse af likviditet vedrørende kompetencemidlerne
Når kompetencemidlerne modtages, debiteres den likvide konto, mens konto 61.40 krediteres (saldoen herpå udlignes).

Afhængig af omfang og karakter af kompetencemidlerne i den enkelte institution, kan balancedelen udelades, så der kun driftsføres indtægter og omkostninger.

Det er ikke et krav at midlerne håndteres på et særligt delregnskab.

CopyDan/rettigheder

Omkostninger til køb af rettigheder (herunder CopyDan) har hidtil skulle konteres på konto 16.20, Leje af arealer, udgifter vedrørende rettigheder. Fra 1. januar 2024 er konto 16.20 forbeholdt omkostninger til køb af rettigheder, mens omkostninger til arealleje skal konteres på 16.21.

1.1.2.4 Tab og gevinst på værdipapirer

Realiserede og urealiserede gevinster på værdipapirer konteres på 25.92, mens realiserede og urealiserede tab konteres på 26.92.

Det bemærkes, at dette er en anden anvendelse af disse konti end angivet i ØAV'en, hvor kontiene er tiltænkt anvendelse i et udgiftsbaseret regnskab.

Det er op til institutionernes interne styringsbehov at fastlægge hyppighed af bogføringen, og hvorvidt bogføringen skal foretages separat for forskellige værdipapirstyper eller for alle værdipapirer samlet.

1.1.2.5 Administrative fællesskaber

Administrative fællesskaber eller andet samarbejde mellem institutioner, som indebærer, at én institution påtager sig værtsrollen mod betaling, bør håndteres som følger (se også Økonomistyrelsens [Vejledning om interne statslige overførsler og internt statsligt køb og salg af vare og tjenesteydelser](#)):

- Værtsinstitutionen registrerer egne omkostninger på relevante konti og partnernes omkostninger på en udlægskonto (konto 61.50, Foretagne udlæg)
- Samlet forbrugssaldo krediteres banken
- På opgørelsestidspunktet fremsendes refusionsanmodninger til partnerne
- Partnerne registrerer egen omkostninger på relevante konti og overfører penge til værtsinstitutionen
- Når værtsinstitutionen modtager betalingerne debiteres banken og udlægskontoen krediteres, hvorved den udlignes

1.1.2.6 Donationer

Donerede aktiver skal ifølge Økonomistyrelsens [Vejledning om håndtering af donationer \(oes.dk\)](#) optages på balancen, men med en modsvarende donationsgæld. Der afskrives på vanlig vis, men afskrivningerne neutraliseres ved kreditering af konto 20.10 Neutralisering af donationsafskrivninger, da institutionen ikke skal have omkostninger på et doneret aktiv.

Mindre donationer (under 1 mio.kr.) kan driftsføres umiddelbart. Det er dog styrelsens anbefaling, at man ikke driftsfører umiddelbart, men følger samme praksis som de større donationer, så alle donerede aktiver anlægsregistres og dermed håndteres ens.

Dispensation fra Økonomistyrelsens vejledning om håndtering af donationer

UFS kan give dispensation til, at "neutraliseringen" af afskrivningerne i stedet kan ske ved indtægtsføring. Det medfører, at afskrivningerne på det donerede anlægsaktiv fremgår af resultatopgørelsens omkostningsside, og at nedskrivningen af den periodiserede anlægsdonation indregnes som en indtægt parallelt med afskrivningerne. Til indtægtskontering bruges arten 34.10, Øvrige indtægtsoverførsler, hvis det er en dansk donation, og relevant art i kapitel 31.xx, hvis det er en udenlandsk donation. Det anbefales at oprette en underspecifikation til donationsafskrivninger på 34.10.99 og 31.xx.99, så disse indtægtsoverførsler kan isoleres – herunder til brug i årsrapporten.

Styrelsen anbefaler brug af dispensationsmuligheden.

Hvis den enkelte institution måtte ønske at opnå dispensation til at anvende denne alternative model, skal institutionen rette henvendelse til styrelsen.

Gældsbreve fra Bygningsstyrelsen

Der findes en vejledning til kontering af gældsbreve i forbindelse med donationer under SEA-ordningen på UFS' hjemmeside:

[Konterings- og fordelingsvejledningen — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](#)

1.1.2.7 Fordelinger

Anvendelse af fordelingsarter

Institutionens interne handel, hvor der handles internt mellem steder på institutionen, anses som omfordeling af omkostninger på den enkelte institution i regnskabet (f.eks. på steddimensionen). Dette kan gøres ved anvendelse af fordelingsarter. Dette omfatter ikke kontering af overhead, jf. nedenfor.

Begrebet fordelingsarter dækker følgende konti og anvendelse:

- 18.07 Interne omposteringer af lønomkostninger (debet og kredit) f.eks. mellem delregnskaber
- 18.08 Interne omposteringer af lønomkostninger (debet) med valgfri dimensioner
- 18.09 Modkonto til konto 18.08 "Interne lønomkostninger"

- 22.07 Interne omposteringer af driftsomkostninger (debet og kredit) f.eks. mellem delregnskaber
- 22.08 Interne omposteringer af omkostninger (debet) med valgfri dimensioner
- 22.09 modkonto til 22.08 "Interne omkostninger"

Styrelsen anbefaler, at institutionerne generelt anvender 18.08/18.09 og 22.08/22.09, da de giver mest regnskabsmæssig information og afstemningsmæssig værdi. 18.07/22.07 kan eventuelt beholdes bestemte dele af institutionernes aktiviteter, som man ønsker særligt fokus på. Det skal understreges, at uanset valg af kontopar, skal de gå i nul.

Det bemærkes, at ovenstående fordelingsarter også anvendes ved omposteringer i relation til standardkonto 16 (Husleje, leje af arealer samt leje og leasing i øvrigt).

Der er ikke krav om, at fordelingsarterne anvendes til ompostering mellem dimensioner, og det står institutionerne frit for, om der er interne styringsbehov, der taler for anvendelsen af disse. Institutionerne kan udfolde kontiene på 5. og 6 ciffer for at opnå den interne styringsfleksibilitet.

Fordelingen af bygningsomkostninger og generelle fællesomkostninger til de 5 faglige hovedformål skal ikke bogføres i regnskabet, og derfor kan fordelingsarterne ikke anvendes til dette formål.

Anvendelse af overheadarterne 33.10/43.10

Overheadarterne anvendes til at overføre overhead (DR95/97) og administrationsbidrag (DR90) fra delregnskab 90, 95 og 97 til almindelig virksomhed som kompensation for omkostninger afholdt på almindelig virksomhed, men til brug for aktiviteter på alle delregnskaber. Overhead og administrationsbidrag er til dækning af omkostninger, der er forbundet med at gennemføre et projekt/aktivitet, men som ikke direkte kan henføres til det konkrete projekt/aktivitet. Det kan fx være husleje, energi, afskrivninger og administrative omkostninger mv. Overhead er typisk fastsat af bevillingsgiveren, mens administrationsbidraget er fastsat af institutionen. Overhead og administrationsbidrag bogføres debet på konto 43.10 på projektet/aktiviteten og delregnskab 90/95/97 og kredit på 33.10 på delregnskab 10. Dette gælder også for det nye projekttillæg, som Danske Universiteter og en række af de store danske fonde indgik aftale om i 2023.

Hvis der derimod er tale om omkostninger, der direkte kan henføres til lokale enheder eller projekter, hvor faktiske omkostninger derfor skal flyttes/omposteres (intern handel), kan det (som alternativ til de konkrete omkostningsarter) føres på fordelingsarterne, jf. ovenfor. Dette kan ske mellem alle dimensioner – herunder delregnskaber.

Se også Vejledning om eksternt finansierede projekter.

[Eksternt finansierede projekter — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](https://www.ufm.dk/eksternt-finansierede-projekter)

1.1.2.8 Administrative udlæg

Specialpædagogisk støtte (SPS)

Indtægter og omkostninger til specialpædagogisk støtte betragtes som støtte til studerende, og skal behandles i balancen som udlæg. Omkostninger som ikke dækkes af refusionen skal dog bogføres i resultatopgørelsen.

Der er to scenarier i relation til specialpædagogisk støtte, som skal håndteres forskelligt – indkøb af udstyr og afholdelse af støttetimer. Nedenfor beskrives de to scenarier.

Udlæg til udstyr

1. Efter godkendelse af bevilling indkøbes udstyret
2. Faktura modtages fra leverandør (61.50 D samt 95.15 K)
3. Leverandøren betales (63.33 K samt 95.15 D)
4. Bevilling modtages og bogføres (61.50 K samt 63.33 D)

Styrelsen anbefaler at anvende konto 61.50 (foretagne udlæg), da der er tale om udbetaling for et udlæg jf. ØAV'en, og at kontoen kan omfatte både udlæg fra egen organisation og fra samhandelspartnere.

Udlæg til timer

Der er en særlig problemstilling vedr. støttetimer og de undervisere, som støttefunktionen er normeret til. Deres arbejdstid indbefatter også støtte, så der betales ikke overtid eller anden kompensation for opgaven.

Lønnen til underviseren posteres i driften på konto 18.11 (egentlig løn med årsværk). Når der fra Styrelsen udbetales lønkompensation, vil det være en fast sats, som ikke nødvendigvis svarer 1:1 med den løn, som underviseren får. Der kan både være tale om mere eller mindre.

Nedenstående er forslag til proces og kontering:

1. Efter godkendelse af timegrundlag for bevillingen igangsættes aktiviteten
2. Løn udbetales løbende til underviser (18.11 D samt 98.70 K)
3. Ved indsendelse af faktisk timeforbrug til STUK registreres værdien af refusionen som tilgodehavende (61.70 D samt 18.18 K)
4. Refusion modtages og bogføres (63.33 D samt 61.70 K)

Refusion af timer håndteres på konto 61.70 (Mellemregningskonto - interne debitorer) og bogføres som et tilgodehavende ved indsendelse af tidsregistrering til Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (STUK). Ved at anvende konto 61.70 (Mellemregningskonto - interne debitorer) og konto 18.18 (egentlig løn manuel) vil lønomkostningen blive reduceret med refusionen.

Lønkomensationen fra Styrelsen skal bogføres i driften, da den skal nedskrive lønomkostningen. Dette skal foregå på konto 18.18 (egentlig løn manuel), da det ellers vil give et forkert datagrundlag for beregning af bl.a. lønomkostninger per årsværk.

Således vil konto 61.70 (Mellemregningskonto - interne debitorer) over tid blive udlignet med de tilskud/refusioner, som modtages fra Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet

(STUK). Bemærk, at konto 18.88 (Refusion vedr. udlånte personer med årsværk) ikke skal anvendes, da der ikke er tale om udlån til andre institutioner.

Omkostninger til specialpædagogisk støtte, som ikke dækkes af refusionen, skal bogføres i resultatopgørelsen.

ERASMUS/Nordplus

EU's ERASMUS-program og Nordisk Ministerråds Nordplus-program kan give institutionerne og de studerende tilskud til internationale udviklingsaktiviteter.

De fleste delprogrammer handler om international udvikling af undervisning, hvor tilskud og omkostninger skal føres på DR97.

Der er endvidere delprogrammer rettet mod individuel støtte til studerendes studie- og praktikophold i udlandet. Tilskud fra disse delprogrammer (mobilitetsprojekter) giver den studerende mulighed for at gennemføre et dansk studie- eller praktik-element i udlandet. Tilskud og omkostninger betragtes derfor som individuelle tilskud til de berørte studerendes omkostninger ved deres udlandsophold – og ikke tilskud til omkostninger på den enkelte institution. Institutionerne administrerer udelukkende ordningen.

Tilskud og omkostninger vedrørende ERASMUS/Nordplus-programmernes individuelle studentermobilitet skal derfor behandles i balancen som udlæg. Styrelsen anbefaler at anvende konto 61.50 (foretagne udlæg) eller 93.41 (lgangværende arbejder for fremmed regning – forpligtelse) afhængig af, om tilskuddet forudbetales eller efterbetales. Eventuelle omkostninger som ikke dækkes af tilskuddet skal dog bogføres i resultatopgørelsen og finansieres af almindelig virksomhed.

Studieture

I lighed med håndteringen af SPS og ERASMUS/Nordplus skal individuelt finansierede studieture føres på balancen. Styrelsen anbefaler at anvende konto 61.50 (foretagne udlæg) eller 93.41 (lgangværende arbejder for fremmed regning – forpligtelse) afhængig af, om indtægter forudbetales eller efterbetales. Eventuelle omkostninger, som ikke dækkes af stipendier eller deltagerbetaling, skal bogføres i resultatopgørelsen.

VEU-godtgørelse af kost og logi

Gennemfører institutionen erhvervsrettede voksen- og videreuddannelser (f.eks. AMU-kurser) kan der søges tilskud til kost og logi for deltagerne hos Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB), som administrerer VEU-tilskudsordningen. Da der er tale om individuelle tilskud til deltagernes egne omkostninger skal tilskud og refusioner behandles på balancen. Styrelsen anbefaler at anvende konto 61.50 (foretagne udlæg) eller 93.41 (lgangværende arbejder for fremmed regning – forpligtelse) afhængig af, om tilskuddet forudbetales eller efterbetales. Eventuelle omkostninger, som ikke dækkes af refusioner, skal bogføres i resultatopgørelsen.

1.1.2.9 Øvrige forhold

Afledte finansielle instrumenter

Der er generelt ikke konti i statens kontoplan til afledte finansielle instrumenter² til sikring af fremtidige betalinger (ex. renteswaps). For at sikre en bogføring for selvejende institutioner, som modsvarer tilsvarende bogføring i staten, anvendes 58.22 (Obligationer alle – kursregulering), når værdien er positiv, og 84.42 (Prioritetsgæld – flytning mellem bogføringskredse), når værdien er negativ.

Værdireguleringer af afledte finansielle instrumenter føres over en særlig egenkapitalkonto 71.22 (Modkonto obligationer – kursregulering). Der kan konteres både debet- og kreditposter på kontoen.

Aktivering og afskrivning af kunst i byggesager

Ifølge kunstcirkulæret³ skal der på alt statsligt⁴, kommunalt og regionalt nybyggeri, ombygninger og tilbygninger over 1 mio.kr. afsættes 1½ pct. af håndværkeromkostningerne til kunst. (Dog indgår omkostninger til særlige tekniske installationer, der ligger ud over det, der er nødvendigt af hensyn til el, vand og varme mv. ikke i beregningsgrundlaget.). Denne kunst er dermed et uomgængeligt funktionelt og økonomisk krav til disse byggesager, som består af:

- Bygningsintegrerede elementer (et loftsmaleri, et mosaikgulv el.lign.)
- Stedspecifik kunst (unika bestilt hos og leveret af kunstneren til det givne byggeri⁵, og som placeres i eller udenfor bygningen)

Alle omkostninger til kunst i de omfattede byggesager skal derfor som udgangspunkt indgå i den samlede byggesum, som aktiveres og afskrives over 50 år sammen med bygningskroppen.

Den stedspecifikke kunst kan dog i visse tilfælde have kortere levetid end bygningen. Disse kunstelementer kan i givet fald placeres i andre anlægsklasser, som bedre svarer til de konkrete karakteristika ved et givet element. Her kan man anvende de levetider, der er gældende for de enkelte anlægsklasser, jf. ØAV.

Indkøb af eksisterende kunst til et byggeri (f.eks. et maleri af afdøde Matisse), er ikke omfattet af kunstcirkulæret. Det gælder også ethvert indkøb af kunst udenfor byggesager. Begge typer indkøb af kunst vil skulle driftsføres.

Alle kunstelementer opgøres til kostpris.

Egenfinansierede arbejder på SEA-egendomme (UNI og KUNST)

Arbejder, der udføres på ejendomme under SEA-ordningen, og som finansieres direkte af uddannelsesinstitutionen, skal aktiveres på uddannelsesinstitutionens balance, når de generelle indregningskriterier herfor er opfyldt, jf. ØAV'en. De egenfinansierede arbejder skal registreres og afskrives som indretning af lejede lokaler. Levetiden vil således

² Finansielle instrumenter deler sig i primære og afledte. De primære finansielle instrumenter er likvider og tilgodehavender, leverandørgæld og prioritetsgæld. De afledte er de egentlige finansielle kontrakter som f.eks. renteswaps og optioner.

³ Indenrigsministeriets By- og Planstyrelse er ansvarlig for Kunstcirkulæret (cirkulære 9067).

⁴ De statsfinansierede selvejende institutioner er også omfattet af cirkulæret.

⁵ I vejledningen til kunstcirkulæret hedder det: Kunstværket skal være unika og være af høj kunstnerisk kvalitet samt være udformet til stedet og den sammenhæng, som det skal præsenteres i... Kunstværkerne bestilles hos kunstneren, som i udgangspunktet udfører dem til det konkrete sted eller leverer værkerne til stedet.

være 10 år eller lejekontraktens varighed. Dette gælder både 'ikke-værdiforøgende' og 'værdiforøgende' arbejder og uanset om institutionen eller Bygningsstyrelsen har det formelle ejerskab til arbejderne.

1.2 Delregnskaber

Dette kapitel indeholder dels et generelt afsnit om de statslige virksomhedstyper og dels afsnit om de enkelte virksomhedstyper. Virksomhedstyperne definerer reglerne for de forskellige aktiviteter og er defineret i budgetvejledningen. Delregnskaberne er den praktiske og systemmæssige udmøntning af virksomhedstyperne til brug for den finansielle rapportering. I praksis anvendes begreberne synonymt.

1.2.1 Delregnskaber

Alle institutioner skal have et antal delregnskaber, der som minimum svarer til de typer af virksomhed, den enkelte institution har, jf. reglerne i budgetvejledningen.

Institutionerne skal løbende registrere driftsposter (indtægter og omkostninger) på dimensionen delregnskab, som angiver midlernes finansieringskilde og dertil knyttede regelsæt. Dimensionen anvendes til at adskille de forskellige typer virksomhed, som de videregående uddannelsesinstitutioner kan udføre, jf. Finansministeriets budgetvejledning. Det anbefales, at delregnskaberne navngives, så det fremgår af navn og/eller nummer, hvilken virksomhedstype delregnskabet peger på, f.eks.:

- Almindelig virksomhed, 10 (eller 1)
- Indtægtsdækket virksomhed (IDV), 90
- Tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter, 95
- Andre tilskudsfinansierede aktiviteter, 97

Derudover skal de institutioner, der har IDV-aktiviteter i udlandet, jf. bekendtgørelse 853 af 6. juli 2015 samt Universitetslovens § 3 a, stk. 1, oprette et specifikt delregnskab til disse (f.eks. 91). Hertil kommer, at retsmedicinske ydelser kan overvejes oprettet som selvstændigt delregnskab, da det er indtægtsdækket virksomhed med særlige regler.

Ud over de fire obligatoriske delregnskaber kan institutionerne oprette yderligere delregnskaber. De enkelte delregnskaber skal pege entydigt på én af de fire virksomhedstyper beskrevet i budgetvejledningen.

Nedenfor defineres de fire ovenstående virksomhedstyper med udgangspunkt i budgetvejledningen.

1.2.2 Almindelig virksomhed (DR 1/10)

Institutionslovgivningen for de videregående uddannelsesinstitutioner definerer institutionernes formål. Foruden institutionernes kerneydelser (f.eks. forskning og uddannelse) indebærer dette bl.a. bygninger og fysiske rammer, administration, ledelse mv. knyttet til kerneydelserne.

Indtægterne under almindelig virksomhed udgøres primært af driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og evt. fra andre ministerier. Den almindelige virksomhed omfatter således også Frascati-midler, som erhvervsakademierne, professionshøjskolerne og de maritime institutioner modtager fra UFS.

Herudover udgøres indtægterne af indtægter med særskilt hjemmel eller, hvor indtægterne er en nødvendig del af gennemførelsen af aktiviteterne. Det gælder f.eks.:

- Indtægter fra deltagerbetaling til efter- og videreuddannelse (hjemlet i lov om åben uddannelse eller universitetsloven)
- Betaling fra udenlandske selvbetalere
- Salg af undervisningsmateriale, omvisninger, faglige konferencer og lign., som sker i direkte tilknytning til de primære formål, og som er nødvendig for opretholdelse af disse
- Salg af (rå) forskningsdata, hvor indtægterne dækker omkostningerne ved distributionen
- Kantiner og caféer drevet efter budgetvejledningens kantineregler
- Lejeindtægter fra kollegier, som er hjemlet i tekstanmærkninger på finansloven
- Indtægter fra biblioteksgebyrer
- Entreindtægter på museer
- Patentindtægter, indtægter fra licenser mv., royalties
- Finansielle indtægter

Herudover kan salg i mindre omfang, og som ikke er tilbagevendende, føres på almindelig virksomhed (jf. afsnit 2.6.8.1. i Budgetvejledningen).

Det bemærkes, at prissætning som udgangspunkt skal være på markedsniveau uanset delregnskab. Det gælder dog ikke ved monopoler, ved aftagerpligt og i tilfælde, hvor prisen står i vejen for formålet. Der henvises til Økonomistyrelsens Vejledning om prisfastsættelse.

1.2.3 Indtægtsdækket virksomhed (DR 90)

Reglerne for indtægtsdækket virksomhed er defineret i budgetvejledningen (2.6.8):

”Indtægtsdækket virksomhed dækker over forretningsmæssige aktiviteter, der er en naturlig udløber af, men adskilt fra, statslige institutioners almindelige virksomhed. Indtægtsdækket virksomhed skal således ses i modsætning til bevillingsfinansieret virksomhed, samt tilskuds- og gebyrfinansierede aktiviteter”.

Det vil sige, at aktiviteterne udføres med henblik på at levere en ydelse til en ekstern part. Ydelsen skal i sin natur være forbundet med de ordinære aktiviteter.

Alle direkte og indirekte omkostninger forbundet med den indtægtsdækkede aktivitet skal konteres på denne – herunder et administrationsbidrag.

Det bemærkes, at overskuddet skal forblive på DR90, men kan inddække forbrug på almindelig virksomhed.

Som eksempler på IDV kan nævnes:

- Salg af uregulerede kurser (kurser som ikke er reguleret af lov eller bekendtgørelse)
- Salg af rådgivning og analyser mv. (rekvireret forskning)
- Udlejning af midlertidig overkapacitet
- Udlejning til servicevirksomheder hjemlet i tech-trans-loven

- Udlagt undervisning, hvor der ikke er hjemmel til at levere uddannelsesydelser til en anden institution
- Indtægter fra uddannelsesudbud i udlandet

1.2.4 Tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter (DR 95)

Reglerne for tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter defineres i Budgetvejledningen 2021 afsnit 2.6.10 Tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter, hvor der står:

”Som tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter kan udføres ikke-kommercielle forskningsaktiviteter, der er naturlige udløbere af den ordinære virksomhed og finansieres af indtægter. Som indtægter kan optages private gaver eller tilskud, indtægter i forbindelse med samarbejdsaftaler, offentlige fondsmidler og programmidler mv. til forskning. Kommerciel forskningsvirksomhed udføres efter de almindelige regler om indtægtsdækket virksomhed.”

I modsætning til rekvireret forskningsvirksomhed (på IDV) yder bevillingsgiver her tilskud til institutionens egne forskningsaktiviteter, og resultater mv. forbliver institutionens. Institutionen kan medfinansiere tilskudsfinansierede forskningsprojekter.

Delregnskabet skal ved årets afslutning have et resultat på 0, da tilskud skal indtægtsføres i takt med udgiftsafholdelsen.

Der henvises fsva. den regnskabsmæssige håndtering til Uddannelses- og Forskningsstyrelsens vejledning for eksternt finansierede projekter:

[Eksternt finansierede projekter — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](#)

1.2.5 Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (DR 97)

Alle andre tilskudsfinansierede aktiviteter end forskning føres samlet på delregnskab 97. Reglerne herfor er defineret i budgetvejledningen (2.6.9):

”Som tilskudsfinansierede aktiviteter kan udføres ikke-kommercielle aktiviteter, der er naturlige udløbere af den ordinære virksomhed og finansieres af indtægter. Som indtægter kan optages private gaver eller tilskud, indtægter i forbindelse med samarbejdsaftaler, offentlige fondsmidler og programmidler mv.”

Institutionen kan medfinansiere disse tilskudsfinansierede projekter.

Delregnskabet skal ved årets afslutning have et resultat på 0, da tilskud skal indtægtsføres i takt med udgiftsafholdelsen.

Der henvises fsva. den regnskabsmæssige håndtering til Uddannelses- og Forskningsstyrelsens vejledning for eksternt finansierede projekter:

[Eksternt finansierede projekter — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](#)

1.2.6 Samarbejder, der omfatter flere delregnskaber

Et samarbejde mellem institutionen og en ekstern part kan indeholde elementer af f.eks. både indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter. I så fald skal de enkelte aktiviteter behandles efter de respektive retningslinjer for de forskellige typer virksomhed. Eksempelvis vil et samarbejde med en ekstern part, som indeholder både forskning og udvikling (tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter) samt rådgivning (indtægtsdækket virksomhed), skulle behandles efter regler om hhv. tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter og indtægtsdækket virksomhed. Det vil være det konkrete grundlag for samarbejdet (projektbeskrivelse, ydelsesbeskrivelse, samarbejdsaftale, budget mv.), der lægges til grund for denne vurdering.

1.2.7 Oprettelse af delregnskaber

Hvis institutionen ønsker at oprette flere delregnskaber, skal de oprettes i Statens Koncern System (SKS). Det er også i SKS, at staten vedligeholder sin nummerstruktur og stamdata, herunder også delregnskaber. Økonomistyrelsen opretter og nedlægger delregnskaber i SKS for institutionerne.

[Oprettelse af delregnskaber — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](#)

Hvis institutionen ønsker at anvende flere delregnskaber i SLS, skal disse oprettes særskilt i SLS hos Statens Administration. Det er en forudsætning, at delregnskaberne allerede er oprettet i SKS. Skemaet findes her:

[Vejledninger til Statens Lønløsning - SLS og HR-Løn \(oes.dk\)](#)

1.3 Sted

Dette kapitel indeholder et generelt afsnit om 'sted'-dimensionen og et afsnit om indberetning af dimensionsværdierne.

1.3.1 Steddimensionen

Steddimensionen skal afspejle institutionens organisationsstruktur og dermed det økonomiske og ledelsesmæssige ansvar for de enkelte enheder, hvor der disponeres og dermed er bogført indtægter og/eller omkostninger. Det er obligatorisk, at institutionerne løbende registrerer på steddimensionen. Afhængig af institutionens størrelse og kompleksitet kan der være flere eller færre niveauer.

Dimensionsværdierne fastsættes af den enkelte institution, men det skal være en generisk værdi med henvisning til både budgetansvaret og placeringen i organisationen. Dimensionsværdien kan dog (hvis det lokale system muliggør det) indeholde efterstillede bogstaver (for at øge antallet af mulige værdier). Dimensionsværdien må ikke være et navn eller initialer, men skal være en værdi, som afspejler hierarkiet, og som har en tilknyttet beskrivende tekst, jf. næste afsnit.

1.3.2 Øvrige oplysninger (udenfor regnskabet)

Institutionen skal i forbindelse med den årlige regnskabsrapportering oplyse steddimensionsværdier med tilhørende beskrivende tekst på alle enheder, hvor der er foretaget bogføringer. Indberetningen skal foretages i en tabel, som illustreret nedenfor:

Stedkode på bogføringsniveau	Stedbeskrivelse	Institutionsnummer

Tabellen indsendes årligt sammen med formålsregnskabet.

1.4 Hovedformål

Dette kapitel indeholder en beskrivelse af de 7 hovedformål i den fælles kontoplan – de 5 faglige hovedformål og de 2 støtteformål. Kapitlet indeholder endvidere en beskrivelse af håndteringen af omkostninger, der vedrører flere hovedformål, og som ikke umiddelbart kan fordeles på konteringstidspunktet.

1.4.1 Generelt om hovedformålene

De syv hovedformål i formålsdimensionen er:

1. Uddannelse
2. Forskning og udvikling
3. Formidling og videnuudveksling
4. Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser
5. Boligformål
6. Generelle fællesomkostninger
7. Bygninger og bygningsdrift

De faglige hovedformål 1-5 er udledt af de formål, institutionerne har i henhold til institutionslovene. Støtteformålene 6 og 7 er udskilt som særskilte hovedformål af hensyn til muligheden for at opgøre omkostninger med og uden generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger – herunder i forbindelse med beregning af enhedsomkostninger for de enkelte uddannelser.

Der gælder et generelt princip om, at formålsfordelingen af omkostninger sker på baggrund af hvilke aktiviteter, der udføres for omkostningerne.

1.4.2 Lønrelaterede omkostninger

Betaling af feriepenge og sociale bidrag (AUB, AES, AFU, fleksjob, barselfonden og kommunal barselsrefusion) skal konteres på samme formål som medarbejderens løn.

1.4.3 Særligt om overhead

På indtægtsdækkede og tilskudsfinansierede projekter/aktiviteter (delregnskaberne 90, 95 og 97) skal både administrationsbidrag (DR90) og overhead (DR95/97) konteres med samme formål for indtægter og udgifter og kan således konteres på samme formål som de faglige omkostninger, men det er ikke obligatorisk.

1.4.4 Særligt om indtægter

Indtægter konteres på det primære faglige hovedformål uden opdeling på faglige og fælles formål. Indtægter vedrørende forskning (fx tilskud til forskning) konteres således på formål 2 (uanset at en del af tilskuddet dækker fælles- og bygningsomkostninger). Indtægter, der direkte vedrører fællesomkostninger (fx administrative fællesfunktioner) eller bygningsomkostninger (fx leje af bygninger), konteres dog på formål 6 eller 7.

Der er som en undtagelse ikke krav om, at driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen formålskonteres.

1.4.5 Formål 1. Uddannelse

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til uddannelsesaktiviteter, undtagen indtægter i form af driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Indtægter og omkostninger vedrørende følgende uddannelsesaktiviteter skal konteres på formål 1, uddannelse:

- Direkte omkostninger (og eventuelle indtægter) til uddannelse, herunder undervisning (inkl. ph.d.ers undervisningsforpligtelse), eksamen, forberedelse, vejledning, censoromkostninger mv. i relation til følgende uddannelsesudbud:
 - Heltidsuddannelse (ordinære heltidsuddannelser, EUD og EUV, gymnasiale uddannelser, propædeutik, e-læringsudbud af heltidsuddannelser).
 - Efter- og videreuddannelse og øvrige kurser mv. (akademi-, diplom-, HD/ED- og masteruddannelser, udbud af enkeltfag fra de ordinære uddannelser (herunder tompladsordningen), fagspecifikke kurser, AMU-kurser, uregulerede kurser, herunder kurser gennemført som indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret aktivitet).
- Administration og ledelse på alle organisatoriske niveauer, der sker i tilknytning til alle typer undervisningsaktivitet eller servicering af studerende (f.eks. studieadministration, internationalisering af uddannelse, stipendie- og legat administration, administration af øvrige tilskudsordninger vedr. uddannelse, koordination af uddannelse og den koordinerede tilmelding, evaluering af uddannelser, uddannelsesrelaterede udgifter til CopyDan).
- Sagsbehandling vedrørende studerende (f.eks. indskrivning, eksamens- og lokaleadministration, studie- og fagbeskrivelser, studie- og erhvervsvejledning, håndtering af eksamensklager).
- Administration i tilknytning til alle de forskellige typer uddannelse (inkl. administration af kurser udbudt som indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret aktivitet).
- Promovering/markedsføring (inkl. åbent hus-arrangementer) af uddannelse (f.eks. planlægning af uddannelseskonferencer, overordnet planlægning og strategisk udvikling af uddannelser og økonomisk opfølgning på projekter vedr. uddannelse).
- Økonomisk opfølgning på projekter inden for formål 1, Uddannelse
- Ansættelses- og bedømmelsesudvalg i relation til stillinger under formålet uddannelse.
- IT-udstyr og systemer vedrørende uddannelse, når det entydigt og direkte kan henføres hertil. Dvs. specialsoftware/-systemer og dedikeret hardware til kerneopgaven. Det kunne være et studieadministrativt system.
- Specifikt kontorhold og øvrige administrative omkostninger som entydigt og direkte kan henføres til formålet.

1.4.6 Formål 2. Forskning og udvikling

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til forskning og udvikling (undtagen driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen).

Formålet omfatter midler fra både interne og eksterne kilder til:

- Grundforskning: Eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det primære formål at opnå ny viden og forståelse uden nogen bestemt anvendelse i sigte.
- Anvendt forskning: Eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det formål at opnå ny viden og forståelse. Arbejdet er dog primært rettet mod bestemte anvendelsesområder.
- Udviklingsarbejde: Systematisk arbejde baseret på anvendelse af viden opnået gennem forskning og/eller praktisk erfaring med det formål at frembringe nye eller væsentlig forbedrede materialer, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser.

Det bemærkes, at formålet inkluderer:

- Kunstnerisk udviklingsvirksomhed.
- Videnskabelig formidling af resultaterne fra forsknings- og udviklingsaktiviteter, f.eks. tidsskriftartikler, som ikke kan adskilles mellem formidling og forskning.
- Den del af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, jf. formålet Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser, der vedrører sektorrelateret forskning.

Hertil kommer omkostninger og indtægter til administration i tilknytning til forskning og udvikling, herunder forskningssupport, fundraising mv.:

- Administration og ledelse på alle organisatoriske niveauer, der sker i tilknytning til forsknings- og udviklingsaktiviteter eller serviceringen af forskerne.
- Forskningsplanlægning og strategiudvikling, herunder seminarer, publikationer, fundraising mv.
- Promovering af forskning og udvikling, planlægning af forsknings- og udviklingskonferencer.
- Sekretariatsbistand, projektadministration (samarbejdsaftaler, EU-kontrakter m.m.) og økonomisk opfølgning på projekter (uanset om denne opgave organisatorisk varetages af en central økonomifunktion).
- Ph.d. studienævnsekretær.
- Administration af forskeruddannelse og forskerskoler.
- Ansættelses- og bedømmelsesudvalg i relation til stillinger under formål 2. Forskning og udvikling.
- IT-udstyr og systemer vedrørende forskning og udvikling, når det entydigt og direkte kan henføres hertil. Dvs. specialsoftware/-systemer og dedikeret hardware til kerneopgaven. Det kunne være en supercomputer.
- Specifikt kontorhold og øvrige administrative omkostninger som entydigt og direkte kan henføres til formålet.

Opgørelsen svarer til forskningsdelen af OECD's definitioner i Frascati-manualen, som også forskningsstatistikken fra Danmarks Statistik er baseret på. Frascati-manualen er en full cost opgørelse af omkostningerne, som ud over de direkte og indirekte forskningsomkostninger omfatter andele i generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger:

OECD	DST	UFS	Formål	Omkostningssted	Omkostninger
Frascati-manual	DST-vejledning til forskningsstatistikken	KFV	Formål 2, Forskning	På instituttet	Alle typer løn- og driftsomkostninger (inkl. F-it) så længe de leder, deltager i eller supporterer FoU-projekter direkte
				Udenfor instituttet	Forskningsplanlægning, fundraising, support, bevillingskontrol mv. målrettet forskning
			Formål 6 og 7 (GFO og BYG)	På instituttet	Institutter og stab incl. driftsomkostninger. Standard-it
				Udenfor instituttet	Fællesadministration og topledelse samt bygninger, der betjener alle formål
Frascati-Full-Cost = DST-Full-Cost = UFS-Full-Cost = KFV-Full-Cost					

1.4.7 Formål 3. Formidling og videnuudveksling

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til formidling og videnuudveksling, undtagen indtægter i form af driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Indtægter og omkostninger vedrørende følgende formidling- og videnuudvekslingsaktiviteter konteres på formål 3, formidling og videnuudveksling:

- Museer og permanente samlinger, som hører under institutionen – herunder salgssteder der står for entrebetaling, en kop kaffe mv.
- Udstillingsvirksomhed.
 - Afholdelse af udstillinger, som har midlertidig karakter, og som udspringer af andre enheder end museer og permanente samlinger.
- Biblioteker, som hører under institutionen (inkl. national biblioteksservice).
- Forlagsvirksomhed på institutionen. Formålet omfatter ikke den enkelte videnskabelige medarbejders publicering.
- Center for Undervisningsmidler, i henhold til LBK nr. 879 af 08/08/2011.
 - Etablere og drive en samling af undervisningsmidler beregnet til udlån til undervisningsinstitutioner, sørge for information og yde rådgivning og vejledning til lærere m.fl. om undervisningsmidler og deres anvendelse. Yde bistand til lærere ved fremstilling af undervisningsmidler til eget brug, kursusvirksomhed over for undervisningsinstitutioner m.fl. samt pædagogisk og teknisk rådgivning og vejledning til undervisningsinstitutionernes brug af onlinekurser, e-læring mv.
- Teknologioverførsel (tech trans).
 - Patenter, rettigheder og kommerciel udnyttelse af egne produkter. Hertil undersøgelse af markedspotentiale, sikring af rettigheder og markedsføring af goder (materielle eller immaterielle), som helt eller delvist er resultatet af institutionens egen produktion. Herunder medtages ressourceforbrug til teknologioverførselsen.
- Større faste formidlingsaktiviteter – fx forskningens døgn, folkeuniversitetet, faste og gentagne formidlingsaktiviteter, herunder offentlige foredrag mv.

Administrative omkostninger i tilknytning til formidling og videnuudveksling:

- Administration og ledelse på alle organisatoriske niveauer, der sker i tilknytning til formidling og videnuudveksling.
- Promovering af aktiviteter under formål 3. formidling og videnuudveksling.
- Økonomisk opfølgning på projekter inden for formål 3. formidling og videnuudveksling.
- Ansættelses- og bedømmelsesudvalg i relation til stillinger under formål 3. formidling og videnuudveksling

- IT-udstyr og systemer vedrørende formidling og videnudveksling, når det entydigt og direkte kan henføres hertil. Dvs. specialsoftware/-systemer og dedikeret hardware til kerneopgaven. Det kunne være et bibliotekssystem.
- Specifikt kontorhold og øvrige administrative omkostninger som entydigt og direkte kan henføres til formålet.

Formålet omfatter således ikke omkostninger i forbindelse med den generelle formidling og videnudveksling, der sker gennem uddannelsen af studerende, forskningspublikationer o.l. og myndighedsrådgivning, samt mediedeltagelse, lejlighedsvis offentlige foredrag og deltagelse i foreningsarrangementer. Disse omkostninger skal opgøres på de respektive formål, som aktiviteten udløber af. Formålet dækker dog omkostninger i forbindelse med kommercielle aktiviteter på førnævnte områder.

1.4.8 Formål 4. Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser, undtagen indtægter i form af tilskud til almindelig virksomhed fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Indtægter og omkostninger vedrørende følgende myndighedsbetjenings-, rådgivnings- og øvrige ydelsesaktiviteter konteres på formål 4, myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser:

- Forskningsbaseret myndighedsbetjening omfatter omkostninger til myndighedsbetjeningsopgaver, som fremgår af finansloven.
 - For myndighedsbetjeningen gælder, at aktiviteten udføres på baggrund af en rammeaftale med et fagministerium, samt på baggrund af hertil knyttede tillægsaftaler (ekskl. IDV) med samme fagministerium, når tillægsaftalens indhold og dokumentation knytter sig specifikt til en forlængelse af det arbejde, der ligger i rammeaftalen. Den sektorrelaterede forskning henføres til formål 2 Forskning og udvikling.
 - Retsmedicin omfatter de for retsvæsenet mv. særlige opgaver, som er henlagt til visse universiteters retsmedicinske institutter, jf. bekendtgørelse om retsmedicinske institutter ved Københavns Universitet, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet (BEK nr. 1764 af 27/12/2018). Det bemærkes, at omkostninger relateret til uddannelse samt forskning og udvikling i relation til retsmedicin henføres til disse formål.
- Rådgivning og øvrige ydelser
 - Rådgivning og øvrige ydelser omfatter rådgivning af myndigheder, der ikke er forskningsbaseret myndighedsbetjening eller retsmedicin. På universitetsområdet omfatter det den del af forskningsbaserede aktiviteter, såsom faglig rådgivning i traditionel forstand (udredninger, notater, deltagelse i kommissionsarbejde og faglige udvalg mv.) og en række faglige opgaver som monitorering, laboratorieanalyser, risikoanalyser, dataaktiviteter, behandleropgaver, certificeringer, klinikfunktioner på det sundhedsfaglige område mv, som ikke er en del af den egentlige forskningsbaserede myndighedsbetjening.

Bemærk, at omkostninger til rådgivning og øvrige ydelser kan udføres for alle offentlige myndigheder, samt for private virksomheder mv. hvor aktiviteten udføres

eller efterspørges på baggrund af et myndighedskrav, eller hvor aktiviteten udføres på vegne af en offentlig myndighed.

Administrative omkostninger i tilknytning til myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser:

- Administration og ledelse på alle organisatoriske niveauer, der sker i tilknytning til myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser.
- Promovering af aktiviteter under formål 4, Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser.
- Økonomisk opfølgning på projekter inden for formål 4, Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser.
- Ansættelses- og bedømmelsesudvalg i relation til stillinger under formål 4, Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser
- IT-udstyr og systemer vedrørende myndighedsbetjening, når det entydigt og direkte kan henføres hertil. Dvs. specialsoftware/-systemer og dedikeret hardware til kerneopgaven.
- Specifikt kontorhold og øvrige administrative omkostninger som entydigt og direkte kan henføres til formålet.

1.4.9 Formål 5. Boligformål

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til kostafdelinger, kollegier og reservation af værelser som institutionerne, jf. relevant lovgivning herom, har hjemmel til at afholde. Det er ikke obligatorisk at formålskontere indtægter i form af tilskud til almindelig virksomhed fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Listen indeholder de aktiviteter på institutionen, der skal registreres på 'Formål 5. Boligformål':

- Omkostninger til kostafdelinger, kollegier og reservation af værelser
 - Udgifter til tilsyn, mentorer, coaches, idrætsaktiviteter, sovevagter, mv.
 - Kost
 - Inventar til kostafdelingerne, som ikke er omfattet af formål 7 (bygninger), jf. afsnit 1.4.11
 - Betaling for reservation af værelser (tomgangsleje) mv. i forbindelse med studerendes og gæsteforskeres ophold i værelser udenfor institutionen, jf. tekstanmærkning 109 til Finanslovens §19.
- Administrative omkostninger i tilknytning til boligformål
 - Administration og ledelse på alle organisatoriske niveauer, der sker i tilknytning til boligformål, herunder den direkte ledelse på formålet, fx kostskoleforstanderen
 - Promovering af aktiviteter
 - Økonomisk opfølgning på projekter inden for formål 5, Boligformål
 - IT-udstyr og systemer vedrørende boligformål, når det entydigt og direkte kan henføres hertil. Dvs. specialsoftware/-systemer og dedikeret hardware til kerneopgaven.
 - Specifikt kontorhold og øvrige administrative omkostninger som entydigt og direkte kan henføres til formålet.

Alle bygningsomkostninger inkl. forbrug og husleje skal registreres på formål 7.

1.4.10 Formål 6. Generelle fællesomkostninger

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til generelle fællesomkostninger, undtagen indtægter i form af driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Formålet 'Generelle fællesomkostninger' er omkostninger, som vedrører alle 5 faglige hovedformål uanset organisatorisk placering.

Generelle fællesomkostninger kan opdeles i to typer omkostninger:

- Løn til generel ledelse og støttefunktioner
- Fælles driftsomkostninger, driftsomkostninger for generel ledelse samt driftsomkostninger for støttefunktioner

Identifikationen af generelle fællesomkostninger skal ske efter et princip om funktion frem for organisatorisk placering. Funktioner, der vedrører hele institutionen, er således generelle fællesomkostninger. Det vil sige, at fælles funktioner, uanset funktionens fysiske og organisatoriske placering, er generelle fællesomkostninger. I de tilfælde, hvor administrativt personale både varetager opgaver vedrørende hele institutionen såvel som opgaver, der kan henføres de faglige formål, skal lønomkostningerne fordeles mellem hhv. generelle fællesomkostninger og de respektive faglige formål.

For statsinstitutioner registreres omkostninger på formål 6 på FL-formål 96xx.

Generel ledelse

Alle ledelsesniveauer med tværgående ledelses- eller personalemæssigt ansvar, uanset hvilke opgaver de underliggende enheder varetager, betragtes som generel ledelse. Generel ledelse omfatter den overordnede styring og ledelse af institutionen. Udfører en leder andre opgaver end ledelse kan en forholdsmæssig andel af lederens løn føres under det konkrete formål, f.eks. undervisning. I praksis omfattes følgende stillinger i udgangspunktet som en del af institutionens generelle ledelse, ud over bestyrelsen:

- Universiteter:
 - Rektor, prorektor og universitetsdirektør
 - Dekan, prodekaner og fakultetsdirektører
 - Institutleder, viceinstitutleder og institutadministrationschef
- Professionshøjskoler:
 - Rektor, prorektor, direktør
 - Dekan
 - Institutleder/chef, centerchef
- Erhvervsakademier:
 - Rektor, uddannelsesdirektør, ressourcedirektør
 - Uddannelseschef (chef for en uddannelse/center/institut)
- Maritime institutioner
 - Rektor, direktør, studierektor, forstander
- Kunstneriske institutioner
 - Rektor, prorektor
 - Institutleder

Generelt om ledelse gælder det, at:

- Ledelse på niveauer over de udførende enheder (institutter/centre mv.) er under alle omstændigheder generel ledelse

- Ledelse der går på tværs af flere hovedformål er under alle omstændigheder generel ledelse – det gælder også selvom stillingsbetegnelsen angiver et fokus (f.eks. en uddannelsesdekan)
- Ledelse i udførende enheder vil som udgangspunkt vedrøre dels personale på et eller flere faglige hovedformål og dels personale på formål 6, Generelle fællesomkostninger samt omkostninger på formål 7, Bygninger. Dermed vil denne type ledelse altid være generel ledelse
- Ledere der udfører generel ledelse kan i visse tilfælde også varetage konkrete udførende opgaver som f.eks. gennemførelse af undervisning og udførelse af studieadministrative opgaver. I så fald henføres en forholdsmæssig andel af løn og driftsomkostninger til de pågældende formål
- Ledelse på underenheder i de udførende enheder (institutter/centre eller administrative kontorer), dvs. faglig ledelse, som direkte kan henføres til et fagligt hovedformål, henføres hertil

Støttefunktioner

Støttefunktioner omfatter lønomkostninger for medarbejdere, som udgør fællesfunktioner og udfører støttefunktionsopgaver vedrørende institutionens overordnede ledelse og drift. Støttefunktioner omfatter desuden lønomkostninger for medarbejdere, der fungerer som støttefunktion for institutionens generelle ledelse (stabsenheder), herunder kontorchefer for støttefunktioner, f.eks. økonomifunktion eller HR-funktion.

Følgende stillinger indgår som en del af institutionens stabsenheder for den generelle ledelse:

- Ledelsessekretærer
- Direktionssekretærer
- Pressemedarbejdere
- Medarbejdere i ledelsessekretariatet inkl. sekretariatschef
- Økonomimedarbejder
- HR-medarbejder
- Chef for økonomi- og HR-funktioner

Administrative funktioner, der udelukkende betjener et fagligt hovedformål (f.eks. studieadministration) henføres i deres helhed til dette hovedformål inkl. ledelsen af disse funktioner.

Tilsvarende kan administrative funktioner delvist henføres til et hovedformål, hvis den løser projektrelaterede opgaver knyttet til hovedformålet. Det kan være økonomisk opfølgning på projekter inden for hovedformålet.

Servicefunktioner

Servicefunktioner udfører overordnede serviceopgaver som for eksempel mødeservice, reception mv. De kan derfor ikke henføres direkte til et fagligt hovedformål. Ansatte i servicefunktioner omfatter:

- Receptionister
- Mødeservice og kantinemedarbejdere
- IT-support
- Indkøb
- Kommunikation

- Intern kommunikation
- Ekstern kommunikation i form af pressehåndtering for ledelsen, rekruttering af medarbejdere, mv.
- Rejse- og personaleadministration
- Arkiv og journalisering
- Revision (institutionsrevisor)

Fælles driftsomkostninger

Formålet omfatter endvidere driftsomkostninger for den generelle ledelse, støtte- og servicefunktioner. Driftsomkostningerne for disse funktioner omfatter bl.a. kontorhold, IT, rejser, kurser mv. (dvs. fælles driftsomkostninger som ikke vedrører institutionens fysiske rammer, da disse henføres til bygningsomkostninger). Formålet omfatter endvidere alle finansielle omkostninger, som ikke er relateret til bygningsformålet.

IT-omkostninger opfattes som fælles driftsomkostninger, hvis de vedrører hele institutionen (i modsætning til en specifik kerneopgave). Det kan f.eks. dreje sig om office-pakken, journaliseringssystem og lignende software, der stilles til rådighed for alle og tilsvarende om medarbejder-pc/telefoni/bredbånd o.l. Specialsoftware/-systemer og dedikeret hardware til kernopgaverne hører, i modsætning hertil, til de faglige hovedformål.

Personaleforeninger, julefrokoster, julegaver og lignende opfattes som omkostninger relateret til personalet generelt, uden nogen direkte kobling til faglige hovedformål. Derfor skal sådanne omkostninger placeres på formål 6.

Repræsentation, vin og gavelager opfattes som omkostninger relateret til institutionen generelt, uden nogen direkte kobling til faglige hovedformål. Derfor skal sådanne omkostninger placeres på formål 6.

Feriepengeforpligtigelsen opfattes som en forpligtigelse for institutionen, - og det er kun ændringen, der bogføres i året - hvorfor formål 6 skal anvendes.

It-installationer i bygninger hører til formål 7. bygninger og bygningsdrift.

Særlige forhold

Administrative fællesskaber eller andet samarbejde mellem institutioner, som indebærer at én institution påtager sig værtsrollen mod betaling, registreres på relevante hovedformål, som er det gældende princip for formålsregistrering.

Ikke omfattet af formålet

Den formålsrettede administration - studieadministration, administration af forskning og udvikling mv. - er ikke omfattet af de generelle fællesomkostninger, men registreres på de pågældende faglige hovedformål 1-5.

Bygningsomkostninger er ikke en del af generelle fællesomkostninger, men opgøres særskilt under formål bygninger og bygningsdrift, jf. også nedenstående afsnit. Ligeledes omfattes omkostninger til vedligeholdelse af institutionens fysiske rammer, inkl. husleje, vand, varme, el mv., ikke af de generelle fællesomkostninger, men registreres på formål 7 Bygninger og bygningsdrift.

1.4.11 Formål 7. Bygninger og bygningsdrift

Formålet omfatter alle institutionens omkostninger og indtægter til bygninger og bygningsdrift, undtagen indtægter i form af driftstilskud fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Formålet 'Bygninger og bygningsdrift' omfatter omkostninger knyttet direkte til en bygning eller den løbende drift og vedligeholdelse af denne, dvs. alle typer af omkostninger, der skal til for at drive institutionens bygninger. Det kan f.eks. være husleje, afskrivning, forrentning af lån, vand, varme, vedligeholdelse, rengøring, løn til medarbejdere der arbejder med drift af bygninger, facility management/bygningsforvaltning mv.

Under bygningsformålet indgår nagelfast inventar og udstyr samt ikke nagelfast inventar, som bunkes ved indkøb og afskrives over levetiden. Herudover indgår al ikke-nagelfast inventar, som indkøbes i forbindelse med nyindretning.

Øvrige ikke-nagelfaste investeringer indgår under Generelle fællesomkostninger (formål 6), med mindre disse direkte kan henføres til et fagligt hovedformål.

Bygninger og bygningsdriftsaktiviteter, der skal registreres på formålet, følger nedenfor. Listen indeholder de aktiviteter på institutionen, der skal registreres på 'Formål 7. Bygninger og bygningsdrift'.

For statsinstitutioner registreres omkostninger på formål 7 på FL-formål 97xx.

Registrering på bygninger og bygningsdrift

På formål "Bygninger og bygningsdrift" registreres løbende alle omkostninger knyttet direkte til en bygning eller den løbende drift og vedligehold af denne. Det kan eksempelvis være:

- Omkostninger vedrørende bygningsdrift og service
 - Centrale omkostninger: Eksempelvis planlægning af tilsyn, byggeri, vedligehold og drift samt vedligehold af arealdata. Leverandørstyring. Omkostninger til energi, varme, vand, renovation, ventilation, nødstrøms- og brandslukningsanlæg og øvrige installationer, der kan betragtes som en del af bygningen. Dette er eksempelvis kabler, krydsfelter, særlige installationer i serverrum og andre passive dele af IT-netværk og telefonsystem.
 - Økonomisk opfølgning på projekter inden for formål 7, Bygninger og bygningsdrift
 - Vagttjeneste, adgangskontrol, overvågning, fælles budtjeneste, snerydning, betjente, skiltning, beredskabsvedligehold, gartnerarbejde, vask af arbejdstøj og gardiner. Pasning og styring af ejendomme, lokaler, materiel, anlæg, inventar og service.
 - Øvrige bygningsdrift og service.
- Omkostninger vedrørende husleje og ejendomsskatter, samt afskrivninger
 - Huslejeomkostninger
 - Ejendomsskatter
 - Afskrivninger på bygninger
 - Afskrivninger på anlæg og installationer vedrørende bygningerne

- Omkostninger vedrørende vedligeholdelse og mindre byggearbejder
 - Løn og drift til håndværkere (interne og eksterne) og materiale ved vedligehold af egne og lejede bygninger. Indvendigt vedligehold af vægge, døre, gulve, inventar mv.
 - Udvendig vedligeholdelse af facader, vinduer og tag samt vedligehold af terræn (f.eks. parkeringsanlæg).
 - Vedligeholdelse af tekniske fællesanlæg som varmeanlæg og elektriske anlæg, henføres til dette formål.
- Øvrige omkostninger vedrørende bygninger
 - Omkostninger til bygningsrådgivning f.eks. ingeniører og arkitekter el.lign.
- Lejeindtægter
 - Formålet omfatter alle typer lejeindtægter og betaling af refusion for driftsomkostninger. Det kan være indtægter fra fremleje (videreudlejning af egne lejemål), forpagtningsafgifter, udlejning af ejede bygningsarealer, udlejning af grunde og korttids/timebaseret udlejning
- Finansielle bygningsomkostninger
 - Formålet omfatter prioritetsrenter, bidrag og kurstab fra tinglyst gæld i fast ejendom (prioritetsgæld) optaget med henblik på finansiering af bygninger, inkl. vedligehold og forbedringer. Som prioritetsgæld anses både gæld til realkreditinstitut, pengeinstitut eller andet. Finansielle omkostninger, som ikke vedrører bygninger og bygningsdrift konteres på formål 6. Generelle fællesomkostninger.
- Øvrige driftsomkostninger forbundet med prioritetsgæld
 - Formålet omfatter øvrige driftsomkostninger forbundet med optagelse af prioritetsgæld, herunder stempelafgift, lånesagsgebyrer, kurtage og provision til bank eller realkreditinstitut, som ikke optages i hovedstolen, men er betaling for konkrete handlinger eller transaktioner.

Ikke omfattet af formålet

Formålet "Bygninger og bygningsdrift" omfatter ikke udstyr og infrastruktur, der direkte kan henføres til et fagligt hovedformål 1-5.

Ingen fordeling på delformål

Indtægter og omkostninger på formål 7, bygninger og bygningsdrift, fordeles ikke til delformål i regnskabet, jf. kapitel 2.2.

1.4.12 **Formål 8. Fordelingsformål**

Formål 8 er et teknisk formål til midlertidig kontering af omkostninger, som vedrører flere formål. Formål 8 kan anvendes efter retningslinjerne i kapitel 1.5.

Formål 8 skal gå i nul og fordeles til de øvrige syv hovedformål, inden årsregnskabet lukkes.

1.5 Omkostninger der vedrører flere hovedformål

Dette kapitel indeholder et generelt afsnit om formålsfordeling og et afsnit om anvendelse af og fordeling til de konkrete hovedformål.

1.5.1 Om formålsfordeling

Omkostninger, der vedrører flere hovedformål og som ikke umiddelbart kan fordeles på konteringstidspunktet, skal løbende eller periodevist fordeles på relevante hovedformål efter retningslinjerne i dette kapitel. Alle typer omkostninger og alle syv hovedformål i den fælles kontoplan er omfattet af dette kapitels retningslinjer.

Retningslinjerne anvendes ikke i de tilfælde, hvor en omkostning entydigt kan henføres til et specifikt hovedformål.

Retningslinjerne for formålsfordeling skal bidrage til øget sammenlignelighed på tværs af institutionerne efter udvalgsrapportens anbefalinger. Retningslinjerne omfatter dette kapitel, samt den tilknyttede formålsfordelingsmodel:

[Formålsfordelingsmodel — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](https://ufm.dk)

Registrering af omkostninger på konteringstidspunktet

På tidspunktet for den initiale kontering af både løn- og driftsomkostninger registreres alle omkostninger, som ikke entydigt kan registreres på ét formål, i regnskabssystemet på én af følgende måder. Uanset hvilken måde, der vælges, skal retningslinjerne for formålsfordeling anvendes:

1. Registreringen foretages med løbende fordeling til de relevante hovedformål, f.eks. som splitkontering mellem to eller flere hovedformål.
2. Registreringen foretages på ét hovedformål, til løbende eller senere fordeling, hvis det forventes, at den primære del af omkostningen hører til her.
3. Registreringen foretages på formål 8 (midlertidigt fordelingsformål), til løbende eller senere fordeling på de syv hovedformål.

Omkostningerne fordeles til de relevante hovedformål, når den nødvendige information til de anvendte fordelingsnøgler foreligger. Alle fordelinger skal være foretaget årligt inden lukning af regnskabet, og formål 8 skal desuden være tømt inden regnskabsåret lukkes.

Fordelingen af omkostninger på hovedformål skal registreres i institutionens regnskabssystem. Institutionen skal selv vælge og dokumentere den fremgangsmåde, der anvendes til formålsfordelingen, samt praksis for registrering af omkostninger til fordeling, fx ved underopdelinger på formål 8, ved anvendelse af andre dimensioner, eller registreringer i andre systemer end regnskabssystemet.

1.5.2 Model for formålsfordelinger

Der er udarbejdet en fælles model for fordeling mellem hovedformål, som institutionerne skal anvende, jf. ovennævnte link.

Formålsfordelingsmodellen bygger på, at fordelingen af omkostninger skal være så retvisende som muligt. Det er et mål at sikre sammenlignelighed på tværs af institutionerne. Ved anvendelse af formålsfordelingsmodellen skal institutionerne benytte omkostningspuljerne (kolonne 1). De centrale drivere for omkostningerne beskriver, hvad der skal måles, for at kunne foretage en retvisende fordeling (kolonne 2). Fordelingsmetoderne beskriver, hvordan omkostningsdriverne for de enkelte omkostningspuljer kan måles (kolonne 3).

Ved anvendelse af formålsfordelingsmodellens omkostningspuljer, omkostnings drivere og fordelingsmetoder, skal der opnås sammenlignelighed på tværs af institutionerne i forbindelse med formålsfordelingen.

Omkostningspuljer

Formålsfordelingsmodellen er delt op i omkostningspuljer for hhv. lønomkostninger og driftsomkostninger.

Omkostningspuljerne skal være udtømmende og gensidigt udelukkende, hvorfor institutionerne løbende bedes indmelde behov for justering af modellen til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på faelleskontoplan@ufm.dk. Nye forslag kan anvendes når de fremgår af formålsfordelingsmodellen på Uddannelses- og Forskningsstyrelsens hjemmeside.

Omkostnings drivere

Omkostnings drivere betegner det, der antages at drive en omkostning, og som man forsøger at estimere for, at kunne lave en retvisende fordeling. Det kan f.eks. være anvendt tid for lønomkostninger eller det faktiske forbrug af forbrugsstoffer. Omkostnings drivere er således en fælles ambition for fordelingsmetoder, som institutionerne skal tilstræbe at estimere bedst muligt med tilgængelige fordelingsmetoder i det opstillede hierarki.

Fordelingsmetoder

Fordelingsmetoderne er den faktiske opgørelse, der anvendes til at foretage fordelinger ud fra. Den specifikke fordeling mellem formål med en given procentsats, betegnes en fordelingsnøgle.

Fordelingsmetoderne er opstillet i prioriteret rækkefølge og institutionerne skal anvende den bedste fordelingsmetode for den pågældende omkostningspulje. Hvis den øverste fordelingsmetode ikke er tilgængelig på en institution, eller hvis den er særlig administrativ vanskelig at fremskaffe, anvendes den næste metode i hierarkiet. I praksis kan det betyde, at flere omkostningspuljer fordeles med samme metode, ligesom én omkostningspulje kan fordeles med anvendelse af flere fordelingsmetoder afhængig af tilgængelighed.

1.5.3 Anvendelse af model for formålsfordelinger

I forbindelse med fordeling af omkostninger til flere hovedformål, skal puljerne underopdeles på andre relevante dimensioner (f.eks. sted eller projekt), med henblik på at den endelige fordeling af omkostninger opgøres med udgangspunkt i de nøgler som hører til det konkrete sted, projekt eller lignende. Dette tilgodeser forskelle i institutionernes organiseringer og interne styringsbehov. Således kan der i praksis anvendes forskellige sted- eller projekt-afhængige fordelingsnøgler inden for samme omkostningspulje.

Hvis formålsfordelingen for en konkret pulje forudsætter formålsfordelingen i andre puljer, kan formålsfordelingen foretages i flere niveauer.

Hvis flere omkostningspuljer på institutionen skal fordeles med den samme fordelingsmetode, kan institutionen behandle disse omkostninger samlet. Hvis institutionen har løn- og driftsomkostninger på et sted eller projekt, og den bedste tilgængelige fordelingsmetode, jf. afsnit 1.5.2., for alle driftsomkostningspuljer er den samme, kan driftsomkostninger på dette specifikke sted eller projekt fordeles samlet til formål på baggrund af denne fordelingsmetode.

1.5.4 Bagatelgrænse

Institutionen kan fastsætte en bagatelgrænse for omkostningspuljerne for, hvornår formålsfordeling skal finde sted. Niveauet skal bygge på en væsentlighedsvurdering, der vil være individuel for den enkelte institution. Det er således afgørende, at bagatelgrænsen ikke svækker sammenligneligheden og objektiviteten for formålsfordelingen.

Principper for bagatelgrænse:

1. Såfremt at den forventede størrelse på omkostningspuljen vurderes under bagatelgrænsen, kan institutionen kontere direkte på det mest retvisende hovedformål.
2. Bagatelgrænsen gælder for omkostningspuljen (sum total), ikke de enkelte fakturaer mv.
3. Såfremt flere omkostningspuljer vurderes under bagatelgrænsen kan disse puljes og fordeles efter en retvisende fordelingsmetode.

2. del: Opgørelse af omkostninger på delformål

I denne del af vejledningen gennemgås opgørelsen af omkostninger på delformål inden for de 5 faglige hovedformål. Generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger på formål 6 og 7 fordeles ikke på egne delformål. Bygningsomkostninger fordeles først til de 6 øvrige formål, så alle aktiviteter får en andel af bygningsomkostninger. Herefter fordeles de generelle fællesomkostninger inkl. egne bygningsomkostninger ud på de 5 faglige formål.

Opgørelsen sker udenfor regnskabssystemet efter årsafslutningen. Opgørelsen kan være baseret på hel eller delvis bogføring på delformålene eller en samlet fordeling af det enkelte hovedformål på delformål uden for regnskabet.

Denne del af vejledningen gælder for regnskabet for 2024, som indberettes i foråret 2025.

For en samlet grafisk illustration af hele bogførings- og fordelingsprocessen henvises til bilag C.

2.1 Fordeling af omkostninger på delformål indenfor hvert fagligt hovedformål

Dette kapitel beskriver indledningsvist delformålene for hvert af de fem faglige hovedformål, som er beskrevet i kapitel 1.4 i denne vejledning: 1 Uddannelse, 2 Forskning og udvikling, 3 Formidling og videnuudveksling, 4 Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser samt 5 Boligformål.

Herefter følger en beskrivelse af hvordan, omkostningsbasen til brug for fordeling af omkostninger på delformål etableres.

Afslutningsvist en beskrivelse af konkrete metoder til brug for fordelingen på delformål.

Institutionen skal opgøre omkostninger under de faglige hovedformål 1-5 på underliggende delformål. Posterings på hovedformålene 6 og 7 skal ikke afrapporteres på delformål, men fordeles til delformål på formål 1-5 uden for regnskabssystemet og opgjort efter årsafslutningen, jf. kapitel 2.2.

Institutionerne kan efter eget ønske bogføre indtægter og omkostninger på delformål i regnskabssystemet. Det anbefales at anvende styrelsens nummerstruktur for registrering på delformål. Det er et krav, at nummerstrukturen anvendes i forbindelse med den årlige indrapportering til styrelsen jf. kapitel 3.2.

2.1.1 Definition af delformålene

Hvert delformål har et nummer. Det første ciffer i delformålsnummeret er det hovedformålsnummer, delformålet hører under. På hovedformålet uddannelse består de resterende cifre af DST-koden for de enkelte uddannelser – f.eks. 13045 (Biokemi, bach.). På alle andre hovedformål er de øvrige cifre et løbenummer, som institutionerne frit kan underinddele – f.eks. kan 21 (forskning (2)) på naturvidenskab (1)) underinddeles i fagene på hovedområdet – f.eks. 211, 212 og 213.

Formål 1. Uddannelse

Institutionens omkostninger til uddannelse skal årligt opgøres på enkeltuddannelser. Uddannelserne baseres på Uddannelses- og Forskningsministeriets uddannelsesregister, så der sikres sammenhæng med de øvrige statistiske opgørelser på uddannelsesområdet. Således danner uddannelsesregistret grundlag for værdilisten for delformål under formål uddannelse.

Listen med delformål inkl. nummerstruktur findes på UFM's hjemmeside:

[Delformål — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](https://ufm.dk)

Uddannelsesaktiviteter på indtægtsdækket virksomhed har ingen uddannelseskode. Omkostninger på disse aktiviteter placeres på delformål 19900. Det samme gælder alle omkostninger vedrørende uddannelsesaktiviteter, der ikke er reguleret af en lov eller bekendtgørelse – herunder omkostninger forbundet med realkompetencevurderinger og udlagt undervisning, hvor institutionen mod betaling gennemfører undervisning for en anden institution.

På uddannelser, der ikke er videregående (erhvervsuddannelser, AMU-kurser mv.), men som har en delformålskode, placeres omkostninger på de delformålscoder, hvor aktiviteten er registreret.

Gæstestuderende skal så vidt muligt registreres på de DST-koder, hvor uddannelsen foregår. Hvis det ikke er muligt, kan de registreres på DST-koden 3321, Gæstestuderende. I givet fald må man henføre nogle uddannelsesomkostninger til dette delformål (13321).

Omkostninger vedrørende aktiverede, fripladsstuderende og udenlandske selvbetalere medtages på de delformålscoder, hvor aktiviteten er registreret.

Formål 2. Forskning og udvikling

Institutionernes omkostninger til forskning skal årligt opgøres på delformålscoderne:

- 21xxx Naturvidenskab
- 22xxx Teknisk videnskab
- 23xxx Sundhedsvidenskab
- 24xxx Samfundsvidenskab
- 25xxx Humaniora
- 27xxx Jordbrug- og veterinærvidenskab

Delformålscoderne følger OECD's hovedområder inden for forskning (baseret på Frascati-manualen), som også er grundlag for Danmarks Statistiks (DST) forskningsstatistik. Målet er på sigt at sikre understøttelse af øvrige statistiske opgørelser på området.

Formål 3. Formidling og videnudveksling

Institutionernes omkostninger til formidling og videndeling skal årligt opgøres på delformålscoderne:

- 31xxx Museer og samlinger, samt udstillingsvirksomhed
- 32xxx Biblioteker
- 34xxx Center for Undervisningsmidler
- 35xxx Teknologioverførsel
- 36xxx Større faste formidlingsaktiviteter (fx Forskningens døgn, forlagsvirksomhed, folkeuniversitetet, offentlige foredrag mv)

Formål 4. Myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser

Institutionernes omkostninger til myndighedsbetjening, rådgivning og øvrige ydelser, skal årligt opgøres på delformålscoderne:

- 41xxx Forskningsbaseret myndighedsbetjening med FL-bevilling (rammeaftaler)
- 42xxx Myndighedsbetjening i forlængelse af aftaler med FL-bevilling (tillægsaftaler)
- 43xxx Retsmedicinske ydelser
- 44xxx Rådgivning og øvrige ydelser (behandling, monitorering, klinikfunktioner mv.)

Formål 5. Boligformål

Omkostninger og indtægter, der registreres på formål 5, skal i eller uden for regnskabet registreres på delformålscoderne:

- 51xxx Kostafdelinger
- 52xxx Kollegier
- 53xxx Reservation af værelser (tekstanmærkning 109)

2.1.2 Etablering af omkostningsbasen

Opgørelsen af omkostninger på delformål tager udgangspunkt i regnskabets bruttoomkostninger. Indtægter (statstilskud, projektindtægter og fakturerede salgsindtægter mv.) indgår derfor ikke i omkostningsbasen. Indtægterne kan dog i visse tilfælde modregnes i omkostningsbasen, jf. nedenfor. Herudover kan institutionerne angive eventuelle fejlrettelser identificeret efter aflæggelsen af årsrapport og indsendelse af formålsregnskab. Alle omkostninger uanset delregnskab medtages.

Justeringerne sker i følgende trin:

Afgræsning af bruttoomkostninger

1. Afgræsning i forhold til indtægter: Omkostninger afgrænses fra indtægterne vha. artsdimensionen. Følgende standardkonti indeholder indtægter: 10, 11, 12, 13, 21, 25, 28, 31, 32, 33 og 34 (Indtægter defineres ud fra deres art og ikke deres fortegn)
2. Afgræsning i forhold til overheadposter: Omkostninger afgrænses ligeledes fra overheadomkostninger på konto 43.10

Justering af omkostningsbasen

Efterfølgende angives eventuelle justeringer i indberetningsskemaet for "Justering af omkostningsbasen":

3. Rettelse af eventuelle fejl: Fejlrettelser eller flytninger, som angiver en forskel til det tilgrundliggende formålsregnskab angives to gange i hver sin linje med forskelligt fortegn og forskelligt hovedformål (til og fra) i indberetningsskemaet
4. Afgræsning fra specifikke omkostningsarter:
 - a. Tab ved salg af ejendomme på 22.90
 - b. Neutralisering af donationsafskrivninger på 20.10
 - c. Værdireguleringer på 26.92 (uanset fortegn)
5. Modregning af specifikke indtægtskategorier:
 - a. Indtægter fra partnere i administrative fællesskaber hvis de ikke er håndteret som udlæg
 - b. Indtægter fra partnere for udøvelse af censorformandsskab hvis de ikke er håndteret som udlæg
 - c. Lejeindtægter
 - d. Indtægter fra kantine og cafe
 - e. Indtægter fra administrative udlæg kan modregnes hvis det ikke er ført på balancen

I det følgende knyttes der bemærkninger til de enkelte justeringer.

Overheadposter

Overhead/administrationsbidrag er en transaktion mellem DR10 og DR90/95/97, som ikke skal påvirke institutionens omkostninger. Alle indtægter og omkostninger på 33.10 og 43.10 skal derfor filtreres fra.

Tab ved salg af ejendomme

Det konstaterede tab ved salg af en ejendom vil typisk være akkumuleret over en år-række. Det giver derfor mindre mening at lade det påvirke samlet i salgsåret.

Afskrivninger på donerede anlægsaktiver

Råder institutionen over donerede anlægsaktiver, skal neutraliseringen af afskrivningerne føres tilbage, så forbruget af disse aktiver indgår i saldoen på de relevante hovedformål. Hermed bliver anlægsforbruget sammenligneligt på tværs af institutionerne uanset donationsomfang. Anvender institutionen den af Økonomistyrelsen godkendte dispensation for neutralisering og derfor har optaget indtægter svarende til donationsafskrivningerne i stedet for neutralisering af afskrivningerne, skal der ikke ske korrektioner for donationer.

Finansielle omkostninger

Der skal ske følgende tilpasninger vedrørende finansielle omkostninger:

- Alle driftsførte tab på 26.92 som følge af værdireguleringer eller realiserede tab udelades fra omkostningsbasen. Hermed undgås potentielt store årlige udsving som ikke er driftsmæssige

Alle andre finansielle omkostninger medtages i omkostningsbasen. Det bemærkes, at de finansielle indtægter på standardkonto 25 ikke indgår i omkostningsbasen.

Opgaver udført for andre institutioner eller eksterne enheder

Indtægter, der svarer til omkostninger afholdt for eksterne, kan modregnes i omkostningerne.

Lejer institutionen således arealer ud, som man derfor ikke selv anvender, skal omkostningerne vedr. disse arealer ikke indgå i omkostningsopgørelsen. Det sker ved at modregne lejeindtægter og refusioner af bygningsdriftsomkostninger i huslejeomkostningen.

Det gælder tilsvarende, hvis institutionen er vært for et administrativt fællesskab. Her vil store dele af de bogførte omkostninger vedrøre andre institutioner. Disse omkostninger skal ikke indgå. Hvis ikke det er håndteret som udlæg, kan indtægter fra opkrævninger af de øvrige institutioner derfor modregnes i de samlede omkostninger.

Omkostninger vedrørende varetagelse af censorformandskabet for flere institutioner skal føres på hovedformål 1, Uddannelse. Det har dog stor lighed med varetagelse af et administrativt fællesskab, hvorfor indtægter vedrørende censorformandskaber kan modregnes i omkostningsbasen på hovedformål 1, Uddannelse (med mindre det er håndteret som udlæg), så den eksterne del af omkostningen neutraliseres.

Kantiner

Alle omkostninger vedrørende egne kantiner medtages i omkostningsbasen, og alle indtægter modregnes. Hermed får man dels neutraliseret en eventuel eksternt rettet del af kantine, og dels får man neutraliseret råvareforbruget på medarbejder/studenterdelen af kantine. Hermed er omkostningsbasen sammenlignelig med outsourcete kantiner, hvor der alene bogføres kantine tilskud.

Caféer

Caféer kan fungere under samme regler som kantinerne. Ved en inhouse café kan man derfor indregne indtægterne, så omkostningerne bliver sammenlignelige med en out-sourced café.

Museumsbutikker

Flere institutioner er forpligtede til at drive museer. De kan ikke drives uden salgssteder, hvor man sælger entrebilletter, en kop kaffe og lignende, der hører til en moderne museumsdrift. Da museerne er en del af den formelle opgave, omfattet af tilskud og ikke noget, der udføres for andre, vil entre- og salgsindtægter ikke kunne modregnes i omkostningsbasen til delformålsopgørelsen.

Administration af udlæg

På en række områder (SPS, ERASMUS og studieture) er institutionerne administrator af nogle aktiviteter, der ikke er en del af institutionernes egen drift. De bør derfor håndteres på balancen. Eventuelle over/underskud på aktiviteterne skal dog driftsføres. Har institutionen ikke ført disse aktiviteter på balancen, kan indtægterne modregnes i omkostningsbasen, så den reduceres for disse eksterne aktiviteter.

2.1.3 Fordelingsmetoder

En del af omkostningerne på hovedformålene vil entydigt kunne henføres til delformål. Delformålene vil f.eks. kunne afspejles i sted-, aktivitets-, eller projektdimensioner. Omkostninger, der vedrører flere delformål under et givet formål, og som ikke umiddelbart kan fordeles til et specifikt delformål, skal fordeles på relevante delformål.

Fordelingen af omkostninger, der ikke direkte kan henføres til delformål, foretages efter de samme principper som retningslinjerne i denne vejlednings kapitel 1.5 om bogføring på flere hovedformål – se dog nedenfor særligt om formål 1 (uddannelse) og formål 2 (forskning).

Institutionen skal selv vælge og dokumentere den fremgangsmåde, der anvendes til fordelingen mellem delformål samt praksis for registrering af omkostninger til fordeling, f.eks. ved anvendelse af andre dimensioner eller registreringer i andre systemer end regnskabssystemet.

Formålsfordelingsmodel — Uddannelses- og Forskningsministeriet (ufm.dk)

Ved anvendelse af formålsfordelingsmodellen til fordeling mellem delformål skal institutionerne benytte omkostningspuljerne (kolonne 1). De centrale drivere for omkostningerne beskriver, hvad der skal måles for at kunne foretage en retvisende fordeling (kolonne 2). Fordelingsmetoderne beskriver, hvordan omkostningsdriverne for de enkelte omkostningspuljer kan måles (kolonne 3).

Omkostningspuljer

Formålsfordelingsmodellen er delt op i omkostningspuljer for hhv. lønomkostninger og driftsomkostninger.

Omkostningsdrivere

Omkostningsdrivere betegner det, der antages at drive en omkostning, og som man forsøger at estimere for, at kunne lave en retvisende fordeling. Det kan f.eks. være anvendt tid for lønomkostninger eller det faktiske forbrug af forbrugsstoffer.

Fordelingsmetoder

Fordelingsmetoderne er den faktiske opgørelse, der anvendes til at foretage fordelinger ud fra. Den specifikke fordeling mellem delformål med en given procentsats, betegnes en fordelingsnøgle.

Fordelingsmetoderne er opstillet i prioriteret rækkefølge og institutionerne skal anvende den bedste fordelingsmetode for den pågældende omkostningspulje. Hvis den øverste fordelingsmetode ikke er tilgængelig på en institution, eller hvis den er særlig administrativ vanskelig at fremskaffe, anvendes den næste metode i hierarkiet. I praksis kan det betyde, at flere omkostningspuljer fordeles med samme metode, ligesom én omkostningspulje kan fordeles med anvendelse af flere fordelingsmetoder afhængig af tilgængelighed.

Særligt vedrørende formål 1 Uddannelse

Retningslinjer for fordeling af omkostninger under formål 1 (Uddannelse) til delformål findes på UFM's hjemmeside:

[Fordeling til delformål og beregning af enhedsomkostninger — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](#)

Retningslinjerne vil være gældende for indrapporteringen af regnskab 2024.

Særligt vedrørende formål 2 Forskning og udvikling

UFS anbefaler, at fordelingen af omkostninger på delformål under formål 2 (Forskning og udvikling) foretages med udgangspunkt i den årlige forskningsindberetning til DST (Forskningsstatistik - Forskning og udvikling i offentlige institutioner):

[Forskning og udvikling i offentlige institutioner - Danmarks Statistik \(dst.dk\)](#)

Til fordelingen på delformål kan således anvendes data fra eller svarende til tabel 7 i indberetningsskemaet til DST's forskningsstatistik. I tabel 7 har forskningsenhederne angivet en procentnøgle til brug for fordeling af forskningsomkostningerne på OECD's faglige hovedområder.

I forbindelse med forskningsindberetningen indsender hver forskningsenhed de udfyldte tabeller til DST, som står for den videre bearbejdning. I forbindelse med nærværende fordeling skal institutionen selv for hver forskningsenhed gange nøglerne i tabel 7 på de bogførte forskningsomkostninger på formål 2, Forskning, i den pågældende enhed. Hermed kan fordelingen på forskningsdelformål tjene som forarbejde til forskningsstatistikken. Hvis ikke det i praksis kan lade sig gøre at fremrykke arbejdet med forskningsdata, kan institutionen anvende seneste opgørelse.

Forskningsenhedernes data konsolideres herefter til institutionsniveau.

Eventuelle forskningsomkostninger, som ikke er bogført hos de faglige enheder (fx forskningsadministration), fordeles med en passende nøgle afhængigt af forskningsenhedernes træk på disse enheder. Råder institutionen ikke over en tilgængelig nøgle til retvisende fordeling, kan fordeling ske proportionalt med de øvrige omkostninger eller ved hjælp af de fagfordelte årsværk.

Særligt vedrørende formål 4 Myndighedsbetjening

UFS anbefaler, at fordelingen af omkostninger på delformål under formål 4 (Myndighedsbetjening) foretages med udgangspunkt i institutionens årlige indberetning til det eller de ministerier, der betjenes. Disse indberetninger sker dog ikke efter en fælles skabelon, hvorfor de indberettede omkostninger skal korrigeres, så fordelingsgrundlaget svarer til den del af det indberettede, der vedrører formål 4. I lighed med forskningsstatistikken kan seneste opgørelse anvendes.

2.2 Fordeling af generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger på de faglige hovedformål

Omkostningerne for de enkelte faglige delformål – eksempelvis uddannelser – skal være en full cost opgørelse af alle omkostninger, som er sammensat af:

- De faglige omkostninger pr. delformål (for hovedformålene 1-5)
- Et tillæg for generelle fællesomkostninger (formål 6)
- Et tillæg for bygningsomkostninger (formål 7)

Til fordeling af generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger, er der defineret en beregningsrækkefølge i tre trin:

1. Fordeling af bygningsomkostningerne på de seks øvrige hovedformål
2. Fordeling af generelle fællesomkostninger (inklusive formålets andel af bygningsomkostninger) på de øvrige fem hovedformål
3. Fordeling af BYG- og GFO-omkostninger på delformål under de 5 hovedformål

Retningslinjer for fordeling af generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger findes på UFM's hjemmeside (bilag 6-7):

[Fordeling til delformål og beregning af enhedsomkostninger — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](#)

Retningslinjerne vil være gældende for indrapporteringen af regnskab 2024.

3. del: Revision og rapportering

I denne del af vejledningen gennemgås kravene til institutionernes regnskabsførelse og revision samt de årlige indberetninger af data til styrelsen.

3.1 Revision

Kravene til institutionens regnskabsregistrering og fordelinger af driftsposteringer er omfattet af de til enhver tid gældende regler for institutionens regnskabsaflæggelse og revision, herunder Bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv. nr. 116 af 19. februar 2018, udstedt i medfør af Lov om statens regnskabsvæsen mv. nr. 131 af 28. marts 1984, med de krav til supplerende bilag til regnskabet, som fremgår af de sektorspecifikke bekendtgørelser om tilskud og revision. Regnskabsreglerne er i øvrigt nærmere specificeret i Finansministeriets Økonomisk administrative vejledning (ØAV).

Rigsrevisor har ansvaret for revisionen af institutionerne. Rigsrevisor har indgået aftale med Uddannelses- og Forskningsministeren om, at revisionsopgaven for de selvejende uddannelsesinstitutioner kan varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en anden revisor (institutionsrevisor). Dette samarbejde er fastlagt i den såkaldte §9 *aftale*.

Revisionen af institutionernes anvendelse af den fælles kontoplan skal ske i overensstemmelse med UFS' revisionsinstruks for revisionen af de selvejende uddannelsesinstitutioner. Den gældende revisionsinstruks kan findes på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside:

[Revision af årsrapporten — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](https://ufm.dk/~/media/ufm/2023/04/revision-af-aarsrapporten-2023.pdf)

3.2 Rapportering

Institutionerne indsender én gang årligt følgende opgørelser til Styrelsen:

- Rapportering af formålsregnskabsdata aggregeret til alle anvendte kombinationer af dimensionsværdierne for art, sted, delregnskab og hovedformål
- Oversigt over steddimeensionsværdier svarende til institutionens organisatoriske enheder, som er anvendt i bogføringen jf. kapitel 1.3.
- Opgørelse af omkostninger på delformål, jf. del 2
- Opgørelse af køb og salg fordelt på kunder og leverandørers status

Afrapporteringen af *formålsregnskabsdata* foretages i en Excel-skabelon, som udsendes og lægges på hjemmesiden i oktober måned gældende for det indeværende regnskabsår. Skabelonen giver mulighed for at udtrække data fra LDV, som hører til Navision Stat (NS posteringskuben). Hvis man ikke anvender Navision Stat, kan udtrækket foretages på anden vis og kopieres ind i skabelonen. Skabelonen giver mulighed for en række valideringer.

Afrapportering af *steddimensionen* foretages ligeledes i Excel-skabeloner, som udsendes og lægges på hjemmesiden i oktober måned gældende for det indeværende regnskabsår.

Afrapportering af *omkostninger på delformål* foretages i en fælles Excel-skabelon, som udsendes og lægges på hjemmesiden i oktober måned gældende for det indeværende regnskabsår.

[Formålsregnskab — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](https://ufm.dk)

Afrapportering af *køb og salg fordelt på kunder og leverandørers status* leveres i en Excel-skabelon, som udsendes og lægges på hjemmesiden i oktober måned gældende for det indeværende regnskabsår. Afrapporteringen erstatter kontering på arterne til håndtering af samhandel med stat, kommuner og andre selvejende institutioner.

Bilag A: Omfattede institutioner

Universiteter

Copenhagen Business School (CBS)
Danmarks Tekniske Universitet (DTU)
IT-Universitetet i København (ITU)
Københavns Universitet (KU)
Roskilde Universitet (RUC)
Syddansk Universitet (SDU)
Aalborg Universitet (AAU)
Aarhus Universitet (AU)

Kunstneriske uddannelser

Arkitektskolen Aarhus (AAA)
Designskolen Kolding (DSKD)
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK)

Professionshøjskoler

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX)
Københavns Professionshøjskole (KP)
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL)
University College Nordjylland (UCN)
Professionshøjskolen Absalon (PHA)
University College Syddanmark (UCSYD)
VIA University College (VIA)

Erhvervsakademier

Erhvervsakademi Dania (EA Dania)
Erhvervsakademi Kolding (IBA)
Erhvervsakademi MidtVest (EAMV)
Zealand – Sjællands Erhvervsakademi (EASJ)
Erhvervsakademi SydVest (EASV)
Erhvervsakademi Aarhus (EAAA)
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy (CphBusiness)
Københavns Erhvervsakademi (KEA)

Maritime uddannelsesinstitutioner

Fredericia Maskinmesterskole (FMS)
Marstal Navigationsskole (MARNAV)
MARTEC (MARTEC)
Maskinmesterskolen København (MSK)
Skoleskibet Georg Stage (SGS)
Svendborg International Maritime Academy (SIMAC)
Svendborg Søfartsskole (SVESOE)
Aarhus Maskinmesterskole (AAMS)

Bilag B: Lovgrundlag

Nærværende vejledning er udstedt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og finder anvendelse på de videregående uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. bilag A:

- Universiteter, jf. Bekendtgørelse af lov om universiteter LBK nr. 391 af 10/04/2024
- Professionshøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, jf. Bekendtgørelse af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser LBK nr. 779 af 08/08/2019, samt Bekendtgørelse af lov om medie- og journalisthøjskolen LBK nr. 780 af 08/08/2019
- Erhvervsakademier, jf. Bekendtgørelse af lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser LBK nr. 786 af 08/08/2019
- Maritime uddannelsesinstitutioner, jf. Bekendtgørelse af lov om maritime uddannelser LBK nr. 691 af 11/06/2024
- De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. Bekendtgørelse af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner LBK nr. 787 af 08/08/2019

Hjemmelsgrundlag for bekendtgørelse om fælles kontoplan

I forbindelse med indførelse af en fælles kontoplan er hjemmelsgrundlaget for krav om at uddannelsesinstitutionerne under § 19 anvender centralt definerede kontoplaner i regnskabsførelsen følgende:

Universiteterne

Efter universitetslovens § 28, stk. 6, kan ministeren fastsætte regler for regnskabsafleggelsen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler. Bestemmelsen er således en hjemmel til at fastsætte nærmere regler (almindeligvis i bekendtgørelsesform).

§ 28, stk. 6, blev indsat i universitetsloven ved § 1, stk. 46, i lov nr. 634 af 14. juni 2011, der ændrer universitetsloven og andre love. Det anføres i ændringslovens bemærkninger, at ministeren med den foreslåede bestemmelse i stk. 6 får mulighed for at fastsætte særlige regler for regnskabsafleggelsen, blot disse overholder de gældende statslige regnskabsregler.

Der er i medfør heraf i § 23 i Bekendtgørelse nr. 764 af 19. juni 2024 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne fastsat regler om, at universiteterne fører regnskab efter UFS' konterings- og fordelingsvejledning, der fastsætter en fælles kontoplan for uddannelsesinstitutionerne under UFM's område.

De maritime uddannelsesinstitutioner

Hjemlen til at fastsætte regler om regnskabsafleggelse på det maritime område svarer til bestemmelsen på universitetsområdet. Det følger således af § 10, stk. 6, i lov om maritime uddannelser, at ministeren kan fastsætte regler for regnskabsafleggelsen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler.

Der er i medfør heraf i § 21 i Bekendtgørelse nr. 778 af 21. juni 2024 om tilskud til og optag på maritime uddannelser på ikke videregående niveau samt momscompensation til

og revision ved maritime uddannelsesinstitutioner fastsat regler om, at de maritime uddannelsesinstitutioner fører regnskab efter UFS' konterings- og fordelingsvejledning, der fastsætter en fælles kontoplan for uddannelsesinstitutionerne under UFM's område.

Erhvervsakademier, professionshøjskoler og medie- og journalisthøjskolen

Det er efter § 34, stk. 4, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, § 36, stk. 4, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og § 32, stk. 4, i lov om medie- og journalisthøjskolen forudsat, at ministeren fastsætter regler om uddannelsesinstitutionernes regnskabsføring.

Den oprindelige bemyndigelse kan føres tilbage til lov om selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., der trådte i kraft 1. januar 1997. Det er med selvejeloven forudsat, at regnskaberne opstilles og revideres efter regler fastsat af ministeren. Lovbemærkningerne indeholder imidlertid ikke en nærmere beskrivelse af bemyndigelsens nærmere rammer for fastsættelse af regler om regnskabsføringen. I bemærkningerne til hhv. lov om erhvervsakademier og lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser henvises der blot til de hidtil gældende regler.

Der er i medfør heraf i § 1 i Bekendtgørelse nr. 1613 af 28. december 2022 om regnskab, revision og tilskudskontrol m.m. ved professionshøjskoler, medie- og journalisthøjskolen og Den frie Lærerskole i Ollerup hhv. i § 1 i Bekendtgørelse nr. 1614 af 28. december 2022 om regnskab, revision og tilskudskontrol m.m. ved erhvervsakademier fastsat regler om, at professionshøjskoler, medie- og journalisthøjskolen og erhvervsakademier fører regnskab efter UFS' konterings- og fordelingsvejledning, der fastsætter en fælles kontoplan for uddannelsesinstitutionerne under UFM's område.

Designskolen i Kolding

Det følger af § 16 c, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. LBK nr. 787 af 08/08/2019, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om regnskaber m.v.

Der er i medfør heraf i § 9 i Bekendtgørelse nr. 1612 af 28. december 2022 om tilskud, regnskab og revision m.v. for Designskolen Kolding fastsat regler om, at Designskolen Kolding fører regnskab efter UFS' konterings- og fordelingsvejledning, der fastsætter en fælles kontoplan for uddannelsesinstitutionerne under UFM's område.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner - KADK og AAA

Det følger af § 11 c, stk. 1, der blev indsat med lov nr. 549 af 31/05/2011 (Ændring af styrelse af visse uddannelsesinstitutioner samt fusion af Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitektskole, Danmarks Designskole og Det Kongelige Danske Kunstakademis Konservatorskole m.v.), at bestyrelsen overfor ministeren er ansvarlig for institutionens samlede virksomhed, for institutionens anvendelse af bevillingen, for institutionens regnskab og for overholdelsen af de bestemmelser, der er fastsat for institutionens virke. Bestyrelsen underskriver institutionens regnskab.

Det følger herunder af lovbemærkningerne, at bestyrelsen har ansvaret for, at institutionen følger de til enhver tid gældende regler vedrørende statens budget- og bevillingssystem, herunder at institutionen følger reglerne for statens regnskabsaflægning.

I det konkrete tilfælde er reglerne om en fælles kontoplan fastsat i ministerieinstruksen, jf. §§ 13 og 14 i bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv., jf. Bek. nr. 116 af 19/02/2018.

Bilag C: Illustration af den samlede bogførings- og fordelingsproces

Beskrivelsen kan hentes i fuld størrelse på styrelsens hjemmeside: [\(Bilag C\)](#).

Grafisk illustration af delformålsopgørelsen fra bogføring til beregning af enhedsomkostninger

Trin I: Bogføring af omkostninger på de 7 evt. 8 hovedformål

Trin II: Fordeling og bogføring af omkostninger fra formål 8 til de 7 øvrige formål

Regnskabet lukkes

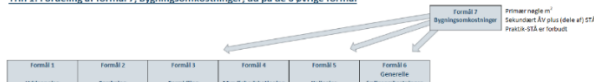
Trin A: Omkostningsbasen justeres

Indtægter og tilskud formidles
Overførselsomkostninger på 31.12.2024.30 formidles
Læseindtægter modregnes i uddannelsesomkostninger
Indtægter fra administrative fællesskaber og senioreformandskaber modregnes i institutionens brutto-omkostninger herfor
Indtægter fra kantine og café modregnes i institutionens omkostninger herfor
På administrative udgifter, der ikke er ført på balancen, kan indtægter modregnes i institutionens omkostninger herfor
Rundtelling af afviklinger på den samlede løn skal følge med mindre man bruger dispensation og bogfører brutto
Alle delformål skal være fulgt af uddannelsesplaner eller realiserende formål formidles

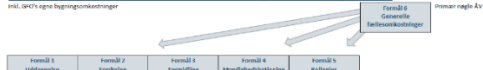
Trin 0: Fordeling af faglige omkostninger ud på delformål

Formål 1 Uddannelses	Formål 2 Forskning	Formål 3 Formidling	Formål 4 Myndighedsbetjening	Formål 5 Kultur
Primær regel STU/CTU/beskrivelse af vægt og evt. suppleret af praksis-STA form, realisations, omk.	Primær regel: År evt. fra fordelingsstatistikken	Korrekt regel på basis af data, projekter osv.	Korrekt regel på basis af data, projekter osv.	Korrekt regel på basis af data, projekter osv.

Trin 1: Fordeling af formål 7, Bygningsomkostninger, ud på de 6 øvrige formål

Trin 2: Fordeling af formål 6, Generelle fællesomkostninger, ud på de 5 faglige formål

Trin 3.1: Fordeling af formål 7, Bygningsomkostninger, ud på delformål

Formål 1 Uddannelses	Formål 2 Forskning	Formål 3 Formidling	Formål 4 Myndighedsbetjening	Formål 5 Kultur
Primær regel STU/CTU/beskrivelse af vægt (praksis-STA er forbuds)	Primær regel: År evt. fra fordelingsstatistikken	Korrekt regel på basis af data, projekter osv.	Korrekt regel på basis af data, projekter osv.	Korrekt regel på basis af data, projekter osv.

Trin 3.2: Fordeling af formål 6, Generelle fællesomkostninger, ud på delformål

Formål 1 Uddannelses	Formål 2 Forskning	Formål 3 Formidling	Formål 4 Myndighedsbetjening	Formål 5 Kultur
Primær regel: År (omkostningerne følger praksis og årsregulering)	Primær regel: År evt. fra fordelingsstatistikken	Primær regel: År	Primær regel: År	Primær regel: År

Resultat af fordelinger: Omkostnings-saldi fordelt på delformål

Faglige omkostninger til delformål (Trin 1)
Bygningsomkostninger til faglige formål (Trin 1)
Generelle fællesomkostninger til faglige formål (Trin 2)
Bygningsomkostninger til delformål (Trin 3.1)
Generelle fællesomkostninger til delformål (Trin 3.2)

Beregning (UFS):

Praksis-STA indtægter og praktiske uddannelsesindtægter modregnes i omkostningsbasen
Tilbageværende saldo divideres med antal stud. STA

Modelbilag

Bilag 1: Fordelingsmodel for uddannelsesomkostninger

Bilag 6-7: Fordelingsmodel for generelle fællesomkostninger og bygningsomkostninger

Bilagene findes på UFS's hjemmeside:

[Konterings- og fordelingsvejledningen — Uddannelses- og Forskningsministeriet \(ufm.dk\)](https://www.ufm.dk/kontering-og-fordeling)